

RAKENTAJA

AKL Posti Oy

Perjantai 16.08.2019 **8**

8 Kymen keskussairaalan uusi laajennus tehdään turvallisemmin kuin 30 vuotta sitten.

10 Mitä tehdä, jos työkaveri tai pomo kohtelee sinua epäasiallisesti?

16 Kirvesmies pelastaa vaelluskaloja Hietaman-
kosken työmaalla.

Pehmeitä keinoja työllisyyden hoitoon

Työministeri Timo Harakka uskoo ratkaisuhenkiseen kolmikantaan

Teksti: Johanna Hellsten

Kuva: Antti Kirves

Työministerin viitta on raskas kantaa. Edellinen työministeri uupui tehtävissään ja oli yksi hallituksen epäsuosituimmista ministereistä. **Timo Harakka** (sd.) teki silti päätöksen pestin vastaanottamisesta lähes silmänräpäyksessä.

– Ensimmäinen ajatukseni oli, että hyvänen aika, minähän olen **Lauri Ihalaisen** (sd.) työn jatkaja. Siinä tuli harras olo, koska hän oli monella tapaa paitsi minun, niin monen muunkin suomalaisen ihanne, Harakka kertoo.

Kuuluuko Harakka niihin pessimisteihin, joiden mielestä nykytyöelämä on entistä huonompaa ja pahempaan suuntaan ollaan menossa?

– Keskiluokan ja työntekijöiden asemaa Suomessa on taloudellisena ja poliittisena voimana haastettu jo vuosikymmenien ajan. Se ei sinänsä tarkoita sitä, että työpaikoilla asiat olisivat välttämättä menneet huonompaan suuntaan, Harakka toteaa.

Ministeri muistuttaa, että vaikka työelämässä ovat lisääntyneet määräaikaiset, osa-aikaiset ja pirstoutuneet työsuhteet, on valtaosa työpaikoista edelleen kokoaikaisia ja pysyviä työsuhteita.

– Prosenttiluku ei ole juurikaan hievahtanut. Toki lisäys, mitä työpaikkoihin on tullut viime vuosina, on tullut pitkälti yksinyrittäjyyteen ja osa-aikatyöhön, ja se on mielestäni ihan positiivinen juttu. Olen sitä mieltä, että työelämä ei ole huonompaa kuin aikaisemmin. Ainakaan siten, kuin ennen kaikki kesät olivat aurinkoisia, uitiin aamusta iltaan ja nyt on ankeaa ja huonot säät.

Luottamuksen palautus työmarkkinapöytiin

Edellistä hallitusta kritisoitiin siitä, että se rikkoi luottamuksen työnantaja- ja työntekijäpuolen välillä. Millä tavalla uusi hallitus aikaa palauttaa tämän luottamuksen?

– Meillä on ollut kutakuinkin vastakkainen tulo kulma asioihin, Harakka sanoo.

Pääministeri **Antti Rinne** (sd.) totesi kesäkuun puolivälissä Säätytalolla, että hallitus toivoo hyvää yhteistyötä sekä työmarkkinajärjestöjen että yrittäjien kanssa. Tavoitteena on löytää yhdessä vastaus haasteisiin, jotka kiteytyvät tavoiteltuun 75 prosentin työllisyysasteeseen.

– Puhuin samassa tilaisuudessa ratkaisuhenkisistä kolmikannasta, joka on 2020-luvun tapa ratkoa suuria yhteiskunnallisia kysymyksiä. Se tarkoittaa,

että työmarkkinajärjestöt ovat erittäin tervetulleita. Heille raivataan tilaa esittää ratkaisuja, ajatuksia ja ideoita. Samaan aikaan kuitenkin varmistutaan siitä, että työministeriö tekee tarvittavat muutokset.

Heinäkuussa kokoontui ensimmäistä kertaa työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä. Sen alaisuudessa toimii useita kolmikantaisia työryhmiä, jotka pohtivat työelämäkysymyksiä. Niitä ovat muun muassa työllisyyden parantaminen ja tärkeänä osana työlainsäädännön kehittäminen.

– Työlainsäädäntöä on aikaisemminkin valmisteltu kolmikannassa. Yrittäjätkin ovat olleet usein siinä mukana. On monta kysymystä, jotka ovat jo putkessa, kuten työaikalainsäädäntö ja yt-lain uudistus. Useita työelämän laadun kysymyksiä on sekä meneillään että tulossa mukaan näihin keskusteluihin.

Työllisyyden työkalupakki

Työministerin kärkihankkeet jakautuvat sekä välittömiin hallituskauden aikaisiin että pidemmän aikavälin toimiin.

– Merkittävimmät työllisyysvaikutukset tulevat tämän hallituskauden jälkeen, sillä niiden kohdalla puhutaan suurimmista reformeista. Ne näkyvät viiveellä. Näistä merkittävin on oppivelvollisuuden laajentaminen. Se näkyy työllisyydessä ehkä 10 vuoden kuluttua, Harakka sanoo.

Yksi välittömämmistä toimista on työvoima- ja yrityspalveluiden kehittäminen yksilöllisemmiksi.

– Palvelun tulee olla valmentavampaa ja keskittyä erityisesti niihin työnhakijoihin, joilla on puutteita esimerkiksi koulutuksessa tai kielitaidossa. Tässä meillä on valtavat mahdollisuudet ja potentiaali. On pystyttävä ohjaamaan yksilöllisemmin ja tarvittaessa myös patistamaan.

Harakan mukaan osatyökykyiset ovat selkeä ryhmä, joka tarvitsee parempia työllisyyspalveluita.

– Meillä on yli 60 000 osatyökykyistä, jotka ovat työhaluisia ja omasta mielestään työkykyisiä. Tältä osin työelämä on heikentynyt vuosikymmenien mittaan. Oma isäni, joka oli kuuro, työskenteli Äänekosken tehtaalla kirvesmiehenä. Hän korjasi siellä työntekijöiden asuntoja tehtaan palkollisena. Ei silloin kysely tai välttämättä edes huomattu, että joltain sodan käyneeltä saattoi puuttua käsi tai oli jokin aistivamma.

Harakka sanoo, että nykyään tuollaiset seikat ovat aivan ylivoimainen este työllistymiselle.

– Ihmisiä työnnetään työkyvyttömyyseläkkeelle vastoin tahtoaan. Ja tässä on iso paradoksi. Meillä on pitkittyneesti työttömiä ihmisiä, jotka kuuluisivat työkyvyttömyyseläkkeelle ja työkyvyttömyyseläkkeellä ihmisiä, jotka haluaisivat työelämään.

Näitä molempia ryhmiä täytyy johdattaa oikeisiin palveluihin.

Kolmantena keinona Harakka mainitsee palkkatukijärjestelmän kehittämisen.

– Sitä voidaan käyttää pitkäaikaistyöttömien auttamiseksi. Suomen työttömyysaste on korkeampi kuin muissa Pohjoismaissa. Ruotsiin verrattuna on 2 asiaa, jotka pistävät silmään; ensimmäinen on työvoimapolitiikan määrän, joka on Ruotsissa paljon korkeampi. Toinen on palkkatuen käyttö, joka on Ruotsissa pääasiallinen aktiivisen työvoimapolitiikan keino.

Palkkatuen käyttö on Suomessa melko vähäistä. Systeemi on monimutkainen ja tuen maksatus hidasta. Palkkatukirahoja jää joka vuosi käyttämättä.

– Järjestelmää selkeytetään ja maksatuksesta tehdään nopeampaa. Kun se kestää nyt kuukauden, pitää päästä esimerkiksi viikkoon. Järjestöille on myös asetettu keinotekoinen katto palkkatuen käyttöön. Siitä luovutaan. Järjestöille tulee entistä paremmat mahdollisuudet sijoittaa vaikeasti työllistyviä omaan toimintaansa.

Harmaa talous estää kilpailua

Harakka veti hallitusneuvotteluissa ”veropöytä”.

– Onnistuimme jatkamaan harmaan talouden torjuntaohjelman toimeenpanoa. Tämä ohjelma on ollut nimenomaan rakennusosalalle äärimmäisen tärkeä. Veronumerokokemukset ovat olleet niin hyviä, että on tarkoitus selvittää, mitä sillä saataisiin aikaan muillakin aloilla, Harakka sanoo.

Harmaa talous syö verotuloja ja heikentää kilpailua. Sama pätee aggressiiviseen verosuunnitteluun, jota monikansalliset konsernit pystyvät harjoittamaan.

– Sitä pienet kotimaiset yritykset eivät pysty harjoittamaan. Sekä harmaan talouden että aggressiivisen verosuunnittelun vastaiset toimet edistävät suomalaisen yrittäjän mahdollisuuksia. On myös työntekijän kannalta reilumpaa, ettei alalla ole pilvin pimein pimeästi palkkaa saavia kilpailijoita. Tässä meillä on rakennusosalalla vielä paljon työtä tehtävänä nimenomaan ulkomaisen työvoiman valvonnan osalta. Se ei ole tyydyttävällä tasolla.

Valvonnan ongelmiin Harakalla ei ole vielä esittänyt täsmälääkettä, mutta hän toteaa ongelman havaituksi.

– Tähän liittyen hallitusohjelmassa on kirjaus alipalkkauksen puuttumisesta. Alipalkkaus on yleensä vain jäävuoren huippu, joka paljastaa paljon vakavimmat rikokset, kuten kiskonnantapaisen työsyynän tai jopa ihmiskaupan. Puuttamalla alipalkkauksen saadaan näkyviin näitä korkean rikosilmoituskyvyn taakse jääviä ilmiöitä, hän toteaa.

”Alipalkkaus on yleensä vain jäävuoren huippu, joka paljastaa paljon vakavammat rikokset.”

Harakan mukaan olisi selvitettävä, minkälaisia sanktioita voidaan määrätä, jos jossain maksetaan selvästi alan käytäntöjä alhaisempaa palkkaa tai etä palkkaa ei voida dokumentoida.

– Se on yhtä lailla kilpailun este, mutta se myös tarkoittaa, että ulkomainen työvoima on Suomessa tältäkin osin suojaton. Se, että joku riistetty ulkomainen menisi poliisin puheille kertomaan kokemuksistaan, ei ole todennäköistä. Silloin on löydettävä ne keinot, joilla lainsäädännön sisällä on puuttumismahdollisuudet ilman, että kyseessä on asianomistajarikos.

Miten karsitaan hyväksikäyttöä?

Harakka ei näe saatavuusharkinnan poistoa ratkaisuna ulkomaisen työvoiman kohtaamiin ongelmiin.

– Koko keskustelu siitä on ollut aivan väärillä urilla. Kaikissa muissa EU-maissa paitsi Ruotsissa saatavuusharkintaa käytetään, eivätkä Ruotsin kokemukset ole myönteisiä. Valvonta on paljon vaikeampaa kuin etukäteissäädäntö, Harakka muistuttaa.

– Suomessa saatavuusharkintaa on lisäksi höllytetty siten, että työlupa ei ole enää tämän vuoden kesäkuusta alkaen sidottu ikuisesti siihen työhön, jota maahan tullessaan tekee. Saatavuusharkintaa ei enää sovelleta henkilöön, joka on työskennellyt Suomessa vähintään vuoden työntekijän oleskeluluvalla ja vaihtaa työhön toiselle ammattialalle. Lainmuutoksella tavoitellaan työvoiman ammatillisen liikkuvuuden helpottamista. TE-toimistot selvittävät jatkossakin ulkomaalaislain mukaiset työnantajan toimintaedellytykset.

Harakka kertoo, että yleisesti ottaen työlupamennettelyä hidastavat saatavuusharkintaa merkittävästi enemmän etenkin paperiset ja puutteellisesti täytetyt hakemukset sekä prosessin jakautuminen kolmelle hallinnonalalle.

Ensi vuonna koko työperäinen maahanmuutto onkin siirtymässä työ- ja elinkeinoministeriön alaisuuteen.

– On johdonmukaisempaa ja tuloksekkaampaa saada työministeriön hallintaan koko maahanmuu-

ton kirjo. Siinä on 3 erilaista ryhmää. Ensimmäinen ryhmä on maahanmuutto muista kuin työperäisistä syistä, eli ihmiset, jotka kaipaavat kotouttamista ja työllistämistoimia. Se on todella vaikea tehtävä.

Toinen on matalapalkka-alojen perässä liikkuva työvoima ja lähetetyt työntekijät, joiden työsuojelusta ja työehdoista on pidettävä huolta. Kolmas on huippuosaajien saanti maahan.

– Ylisummaan meidän on syytä houkutella ihan kaikille tulotasoille ja ihan kaikkiin työtehtäviin ulkomaista työvoimaa Suomeen. Piste. Koska kohtaanto-ongelma on meillä ihan todellinen. Ja missä muussa se näkyy selkeämmin kuin rakennusosalalla.

Harakan mielestä kohtaanto-ongelma on merkittävä rakennusosalalla, kun ihmisiä on työttömänä 30 000 ja avoimia työpaikkoja on 10 000.

– Samalla ulkomaisen työvoiman kysymys on tietenkin erityisempi. Tämä on ihan oma, erityinen asiansa, joka ansaitsee tarkkaa tutkintaa. Miten tämä yhtälö saataisiin paremmin ratkaistua? ■

Työkyvyttömät ja työkykyiset kärsivät

RAKENNUSALALLA ei ole suuri ihme, jos työntekijän kroppa pettää raskaan, fyysisen työn takia. Yli viisikymppisillä alkaa olla monenlaista vaivaa ja vaikka alalla kiinnitetäänkin yhä enemmän huomiota työntekijöiden työkykyyn, maksavat rakennusalan yritykset edelleen muita aloja enemmän työkyvyttömyyseläkemaksuja.

Työ kuluttaa ja vaikka oma työterveyslääkäri toteaisi, että työura taisi olla tässä, on vakuutuslääkärillä – jopa potilasta näkemättä – asiasta hyvin erillinen mielipide. Siksi työkyvyttömyyseläkkeelle ei pääse, vaikka itse haluaisi eikä töihin oikeasti enää pystyisi.

Toisaalta Suomessa on erilaisilla tavoilla osatyökykyisiä ihmisiä, jotka työnnetään työkyvyttömyyseläkkeelle kituuttamaan, vaikka työhaluja ja omasta mielestä myös työkykyjä olisi. Jopa rakennusallalla on hommia, joita osatyökykyinen pystyisi tekemään.

Yhdellä Espoon metrotyömaalla työskenteli 2 kehitysvammaista siivoojaa. He tekivät hyvää jälkeä ja saivat arvokkuuden ja onnistumisen kokemuksia, koska pystyivät osallistumaan yhteiskunnan toimintaan. Tämä on kuitenkin poikkeus, yhden mestarin aktiivisuudesta lähtenyt idea, jota ei ole vielä omakuttu pääosassa suomalaisia työpaikkoja.

Uusi työministeri **Timo Harakka** (sd.) on lu-

vannut, että työvoimapalveluissa siirrytään yksilöllisempään suuntaan. Ei pari kuukautta työttömänä olevaa ammattilaista useimmiten tarvitse neuvoa, mistä työtä saa. Sen sijaan osatyökykyisten tai esimerkiksi ikääntyvien kanssa työllistymisen mahdollisuuksia pitää ehtiä jumpata yhdessä ja paremmin.

Työnantajatkin kaipaavat koulutusta siitä, millä tavalla myös ne, jotka eivät voi antaa täyttä 100 prosenttia, voisivat silti antaa jotain. Se ei saa tarkoittaa sitä, että kun työtapaturomassa menee oikea käsi, pannaan työmaakoppiin leimaamaan vasurilla. Mutta se voi tarkoittaa sitä, että useampi ihminen saa osallistumisen mahdollisuuden. ■

Arbetsförmögna och arbetsförmögna lider

INOM byggbranschen är det inget större under om arbetstagarens kropp ger upp på grund av det tunga, fysiska arbetet. De som fyllt 50 börjar ha många krämpor och fastän man inom branschen fäster allt mer uppmärksamhet vid arbetstagarnas arbetsförmåga, betalar företagen inom byggbranschen fortfarande mer invalidpensionsavgifter än övriga branscher.

Arbetet sliter och även om den egna företagsläkaren konstaterar att arbetskarriären verkar ha nått vägs ände, har försäkringsläkaren – utan att ens ha sett patienten – en annan åsikt. Därför får man inte arbetspension, även om man själv vill och man på riktigt inte längre klarar av sitt arbete.

Å andra sidan finns det i Finland människor som är partiellt arbetsförmögna av en eller annan orsak. Dessa tvingas till invalidpension på dåliga villkor trots att de är villiga att arbeta och själva också anser sig klara av det. Det finns också inom byggbranschen uppgifter som en partiellt arbetsförmögen klarar av.

På ett av metrobyggena i Esbo arbetade två utvecklingshämjade städare. De arbetade bra och fick erfarenhet av att uppskattas och lyckas, eftersom de kunde delta i samhällsverksamhet. Det här är dock ett undantag, en idé som en mästars aktivitet ledde till, och som fortfarande inte har omfattats på huvuddelen av arbetsplatserna i Finland.

Den nya arbetsministern har lovat att man inom arbetskraftsservicen ska övergå till mer individuella lösningar. En yrkesskicklig, som varit arbetslös i ett par månader, behöver sällan råd om var hen ska få arbete. Däremot bör man tillsammans och bättre kunna fundera på möjligheterna att sysselsätta partiellt arbetslösa eller till exempel äldre.

Också arbetsgivarna behöver utbildning i på vilket sätt de, som inte längre kan ge 100 procent i arbetet, ändå kan ge något. Det innebär inte att när man förlorar högra handen i ett arbetsolycksfall, placeras man i baracken för att stämpla med den vänstra. Men det kan innebära att fler människor får möjlighet att delta. ■

Puheenjohtajalta

Luova tuho

JATKUVASTI kuulee väitteitä, joiden mukaan palkkojen tulee joustaa, jotta yritykset voivat työllistää tai ylipäättään selvitä hengissä. Olisiko tämä sitten oikeasti ratkaisu vai pikemminkin karhunpalvelus yrityksille?

Tuleeko kaikkien yritysten pärjätä vai vain niiden, jotka kehittävät toimintaansa, innovoivat ja keskityivät oikeasti tuottavuuden ja laadun parantamiseen? Väitän, että palkoilla kilpailu yritysten kesken ilman tasavertaisia pelisääntöjä, eli yleissitovia työehtosopimuksia, on tuhon tie. On helpompaa repiä tuottavuus kilpailuttamalla työntekijöiden palkkoja alaspäin, kuin kehittämällä suunnittelua tai hyödyntämällä uutta teknologiaa ja uusia työmenetelmiä.

Minilaboratorio edellä mainitusta on toiminut rakentamisen toimialalla jo hyvän aikaa, siitä lähtien kun työvoiman vapaa liikkuvuus sallittiin EU-alueella. Kun halpaa työvoimaa on tarjolla, ei olla

keskitytty olennaiseen. Tämä on estänyt tai ainakin hidastanut alan yritysten tuottavuuskehitystä. Niinkin vanha keksintö kuin hissi ei ole itsestäänselvyys rakennustyömailla. Käytetään ihmistä kantojuhtana, koska se on halvempaa.

Rakennusalan tuottavuuden kasvun avaimet löytyvät muualta kuin palkkadumppauksesta. Mielelläni näkisin tilanteen, jossa innovaatioissaan onnistuvat yritykset parantavat tuottavuuttaan ja niiden kilpailukyky suhteessa muihin paranee. Nämä tuottavimmat ja sitä kautta kilpailukykyisimmät yritykset kasvattavat markkinaosuuttaan ja heikommin tuottavat yritykset pienenevät tai poistuvat kokonaan. Ala voisi tervehtyä ja samalla parantaa mainettaan, kun laatu paranee.

Palkkakilpailulla ei ole mitään alarajaa, jos minimehtoja ei säädellä työehtosopimuksin. Aina löytyy joku, joka alittaa halvimman tarjouksen. Jos tähän

vielä liitetään työvoiman saatavuusharkinnan poisto EU-alueen ulkopuolisista maista, on katastrofi valmis. Palkkajousten vaatijoillekin voi käydä kuin kartanonherran hevoselle, juuri kun on oppinut olemaan syömättä, kuolee pois. ■

Kimmo Palonen
puheenjohtaja

KUUKAUDEN KUVA Paikka: Helsinki
Aika: elokuu 2019
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Markkinoinnissa on tärkeintä erottautua kilpailijoista.

RAKENTAJA

Julkaisija
Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
Johanna Hellsten

Toimitussihteeri
Jukka Nissinen

Viestintäpäällikkö
Janne Mäkinen

Taitto
Aste Helsinki Oy

Toimituksen sihteeri
Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
Puhelin, vaihde 020 774 003
Toimituksen s-postiosoitteet:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
Osoitteenmuutokset:
asiakirjat@rakennusliitto.fi

Kaupalliset ilmoitukset
Tietotalli Oy/Jyväskylä
Heidi Andersson
Puhelin: 050 528 7770
Sähköposti: heidi.andersson@tietotalli.fi
Aineistojen toimitusosoite:
heidi.andersson@tietotalli.fi

Tilaushinta
12 kk 30 €

Painopaikka
Sanomapaino, Sanomala Oy
Helsinki 2019

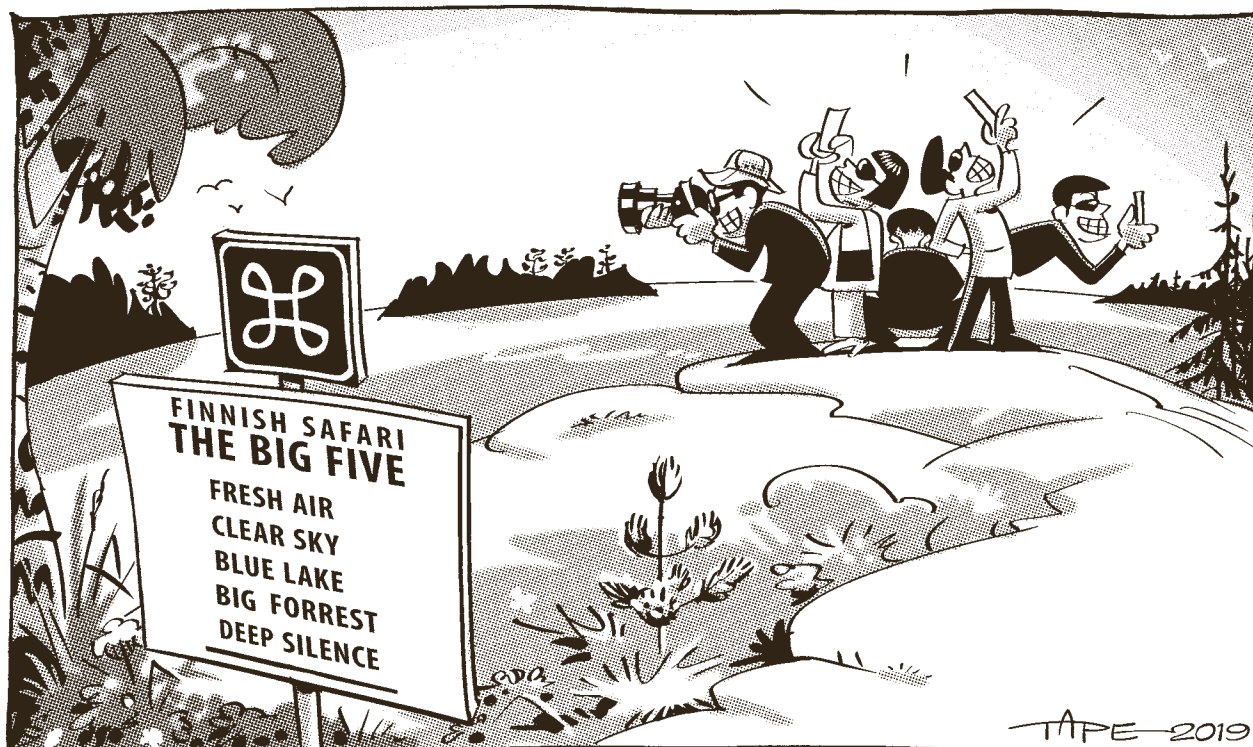
ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 13.9.2019

Tähän numeroon tarkoitettun materiaalin on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään perjantaina 30.8.2019.

2019

Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
9	30.8.	13.9.
10	27.9.	11.10.
11	1.11.	15.11.
12	29.11.	13.12.

Lehden ilmestymispäivä on perjantai. Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
Rakentaja-lehti
PL 307, 00531 Helsinki
ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

Kannen kuva: Jukka Nissinen

Uutiset

Muistikirjoitus: Matti Ojalan matka on päättynyt

Jouko Parkkonen

RAKENNUSLIITON pitkäaikainen toinen puheenjohtaja **Matti Ojala** on kuollut. Ojala oli syntynyt 25.8.1932 Parkanossa ja kuoli 11.7.2019 Hämeenlinnassa. Matin työura alkoi ammattikoulun jälkeen 1950-luvun alkupuolella rakennuksilla. Ammatiksi tuli pian muurarin työ. Siitä ei tullut Matin lopullista ammattia, joskin rakennustyö oli hänen keskeinen työsarkansa aina eläkeikään saakka.

Rakennusalojen töitä hän katseli työntekijöiden edunvalvojan näkökulmasta, ollen ensin Muurarien liiton ja sittemmin Rakennusliiton toimitsijana yli 30 vuoden ajan. Kun Muurarien liitto päätti 1971 sulauttaa toimintansa Rakennustyöläisten Liittoon, vaihtoi Matti omien sanojensa mukaan liittoa ”muuttokuorman mukana”. Samana vuonna pidetyssä Rakennustyöläisten liiton liittokokouksessa Matti valittiin liiton II puheenjohtajaksi, jota tehtävää hän hoiti vuoteen 1993, eli eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Matin aktiivielämän ajasta suuri osa sijoittui sodan jälkeiseen aikaan, jolloin sekä talous että ammattiyhdistystoiminta nousivat kohisten. Edunvalvonta oli käytännönläheistä ja jäsenmäärä nousi huomasti. Myös tuloista syntyi.

Matti oli yksi niistä ammattiyhdistysjohtajista, joka ei unohtanut edunvalvontatyössään rakentajien asiaa. Kantansa hän toi räväkästi esiin niin työpaikoilla käydessään kuin myös neuvottelupöydissä. Olin hänen kanssaan vuosien varrella monissa neuvotteluissa. Arvelen, että kun Matti esitti käsityksiään siitä, mikä on mahdollista mikä ei, niin vastapuolella pöytää ei tarvinnut kysellä, että mitähän tuo Ojala tarkoitti. Saattoi sillä puolella vähän tietysti lyödä tyhjää ja korvatkin vähän punottaa. Matin tapana ei nimittäin ollut säästellä suomen kielen sanoja, eikä arastella vastapuolen reaktioita.

Matti tuli lähimmäksi esimiehekseni oikeastaan jo syksyllä 1981, kun Rakennusliitossa aloitettiin neuvottelut jäsenmaksun työnantajaperinnästä.

Hän seurasi hyvin aktiivisesti, miten homma alkaa edetä ja toimi useimmiten neuvotteluissa meidän puolemme vetäjänä. Tavoite oli asetettu niin, että keväällä 1982 homman pitäisi toimia.

Erehdyin kerran sanomaan Matin kuullen, että tätä kannattaisi viedä harkiten ja vähitellen käytäntöön. Huomasin heti, että nyt ei arvioni tainnut osua yhteen Matin ajatusten kanssa. Niinpä hän palaverin jälkeen sanoi, ”mennäänäs tuonne minun huoneeseeni vähän juttelemaan tästä asiasta”. Juttelun jälkeen minulle oli täysin selvää, ettei tässä ole kyse mistään ”harkiten ja vähitellen” -asiasta, vaan siitä että jäsenmaksun työnantajaperintä on kevääseen mennessä käynnissä. Se tehdään tarvittaessa rytinällä ja koko apparaatin voimalla. Ja niin tehtiin. Niinpä pääosa liiton jäsenistä oli keväällä uuden järjestelmän piirissä.

Muistan, kun Matti kertoi tavanneensa työnantajan, joka sanoi, ettei kuulu mihinkään liittoon, joten ei häntä koske nuo teidän määräykset. Keskustelua olikin sitten jatkettu Matin vastakomentista, että kuulu

vaikka Kennelliittoon niin työehtosopimuksen määräyksiä sinä noudatat, se on varmaa.

Matti Ojala on nyt päässyt pitkän ja ansiokkaan matkansa päähän, matkan jota erityisesti rakennusliittolaisten keskuudessa muistellaan kunnioituksella. Toivomme kepeät mullat hänen viimeiselle leposijalleen. ■

Mitä hittoa? Rakennusliitolta tuli tekstiviesti!

ELO- ja syyskuun aikana Rakennusliitto lähettää jäsenilleen tekstiviestin, jossa on mukana mobiilijäsenkortin linkki. Vain mobiilijäsenkortin lataamalla pääsee osalliseksi liiton uusista jäsenpalveluista, kuten syyskuussa aloittavasta liiton uudesta työnvälityspalvelusta.

Myös silkkaa rahanarvoista hyötyä on piakkoin tarjolla, sillä mobiilijäsenkorttiin liitetään uusia alennusta antavia jäsenetuja tämän ja ensi vuoden aikana.

Nyt hakemaan mukaan mestari-kisälli-ohjelmaan!

MESTARI-kisälli-työssäoppimisilotti tarjoaa polun työelämään käytännön työn avulla. Ohjelman ovat kehittäneet Skanska, Rakennusliitto sekä Barona. Yhteistyössä on mukana useita nuorten parissa työskenteleviä järjestöjä ja toimijoita ja haku tapahtuu näiden järjestöjen kautta, mutta Barona hoitaa käytännön järjestelyt.

Mestari-kisälli-pilotissa 5–6 nuorelle tarjotaan mahdollisuus palkalliseen kuuden kuukauden työmaaharjoitteluun Skanskan pääkaupunkiseudun asuntorakentamisen työmailla syksyllä 2019. Tavoitteena on, että työmaaharjoittelun jälkeen työ Skanskalta jatkuu. Pilotti on kohdennettu rakennus-

alasta kiinnostuneille henkilöille, joille oppiminen on luontaisempaa tekemisen kautta kuin koulun penkillä. ■

Hakuaika on käynnissä 12.8.–28.8. 2019.
Hakulinkki Baronan sivuille:
<https://insights.barona.fi/mestari-kisalli>

Rakennusliiton työnhakupalvelu käytössä jäsenille 9.9.2019 alkaen

TYÖNHAKUPALVELU on Rakennusliiton uusi jäsenetu. Olemme rakentaneet helppokäyttöisen digitaalisen alustan, jolla työnhakijat ja työpaikat kohtaavat.

Työpaikkaa järjestelmässä voivat hakea liiton jäsenet ja työpaikkailmoituksia jättää vain liiton hyväksymät vastuulliset yritykset. Välitämme työpaikkoja, koulutus- ja oppisopimuspaikkoja.

Järjestelmässä voit tehdä itsellesi työnhakuprofiilin ja hakea avoimia työpaikkoja. Voit lisäksi tehdä paikkavahdin, joka ilmoittaa sinulle sopivista avoimista työpaikoista. Voit myös asettaa profiilisi avoimeksi, jolloin työnantajat voivat löytää sinut.

Käyttö tapahtuu tietokoneelta e-Asiainnin kautta ja älypuhelimella helposti mobiilijäsenkortin kautta. Palvelu on käyttäjilleen maksuton.

Työnhakupalvelu on kehitetty mahdollisimman helppokäyttöiseksi ja käyttäjänsä ohjaavaksi. Riittää, että sinulla on tietokone tai älypuhelin käytössäsi. Jäsenpalvelumme auttaa mielellään mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Työnhakupalvelu on osa Rakennusliiton Urapalveluiden kokonaisuutta. Urapalvelut on jäsenille suunnattu uusi mahdollisuus itsensä kehittämiseen. Tavoitteemme on parantaa jäsenemme työmarkkina-asemaa ja tarjota työllistymistä tukevia palveluita.

Rakennusliitto kulkee jäsenen rinnalla koko työuran ajan. Tarjoamme tukea opiskeluaikasta eläköitymiseen sekä työttömyysjaksojen aikana. Haluamme helpottaa jäsenen työnhakua, poistaa työllistymisen esteitä ja kehittää osaamista. ■

Racer

Sporttisen kevyt ja hengittävä uutuus!

Sievi Racer -tuoteperhe on täydentynyt uudella, hengittävällä Racer Free Roller S1 P -jalkineella.

Racer-kengissä on maailman kehittynein kantavaimennus, jonka perustana on Sievi FlexEnergy joustoelementti. Elementti on valmistettu BASF:n TPU-Infinergy®:stä. Elementti sitoo syntyvää liike-energiaa, vapauttaa sen maksimaalisesti takaisin - jopa yli 55 % energiasta palautuu askellukseesi. Sporttisen kevyt rakenne, hengittävä, anatomisesti jalkaa tukeva ja myötäilevä muotoilu sekä kulutusta kestävä ActionPro -kaksikerrospohja tekevät Racerista ylivoimaisen turvajalkineen.

– Sairaalityömaalla pölysuojauksen on oltava kunnossa, Tommi Tainio toteaa.

Kotkassa laajennetaan taas keskussairaala

Kymenlaakson keskussairaala laajennetaan jälleen. 30 vuotta sitten rakennustyömaan työturvallisuuskulttuuri oli hyvin erilainen.

Jukka Nissinen

Kotkan Hovinsaassa Kymenlaakson keskussairaalan laajennusosan työmaalla on täysi vilse päällä, sillä marraskuussa uuden G-talon pitää olla luovutuskunnossa. G-taloon tehdään leikkaussalit, päivystystilat, teho- ja valvontahoito, äitiyspoliklinikka ja synnytystilat sekä välinehuolto.

Tommi Tainio on keskussairaalan työmaan työsuojeluvastuuhenkilö ja yhteismies.

– Ammattinimikkeeni on ympäristövastaava. Siinä työssä hoidetaan paljon samoja asioita kuin työsuojeluvastuutetun tehtävissä.

Skanskan työturvallisuuskulttuuri on Tainion mukaan erinomainen. Siitä ei pelkästään puhuta, vaan sen eteen tehdään töitä. Sama linja jatkuu luottamushenkilötoimintaan

– Monessa firmassa luottamushenkilöt ovat vain nimiä paperissa.

Työmaalla on 130–150 työntekijää. Keskussairaalan laajennus vaatii ison joukon aliurakoitsijoita, mikä näkyy perehdytysten suurena määränä. Tähän mennessä perehdytysten läpikäyneitä on lähes 1 200 henkeä.

Keskussairaalan työmaalle Tainio tuli 4. joulukuuta 2017. Tontti on tuttu entuudestaan, sillä Tommi Tainio oli paikalla jo edellisen remontin aikaan 1990-luvun alussa.

– Ensimmäinen rakennustyömaani

oli vuonna 1990. Se on helppo muistaa, koska vanhempi tyttärenti syntyi samana vuonna.

Lähes 30 vuoden takainen keskussairaalityömaa oli monella tapaa toisenlainen. Nykyiset viisikymppiset äijät olivat silloin parikymppisiä veijareita. Tainion mukaan 1990-luvulla vanhemmat kollegat olivat toisenlaisista puusta veistettyjä ja vähän värikkäämpiä persoonallisuuksia kuin nykyään.

– Työturvallisuus ja sosiaalililat ovat parantuneet huomattavasti. Työmaakopeissa ei nykyään polteta lainkaan.

Sattumoisin Rakennusliiton kustantamassa *Ihmisiä ja telineitä* -teoksessa on valokuva vuodelta 1994 kes-

kussairaalan saneeraustyömaalta, jossa Tainion työkaveri kantaa ikkunakarmia takatukka vapaasti hulmuten. Kypärä ei ollut pakollinen ja suojalaseista ei vielä edes haaveiltukaan.

– Lenkkarit jalassa ja sininen puuvillahaalari päällä painettiin hommia. Vielä 10 vuotta sitten heiluttiin ontelokuorman päällä ilman hirsipuuta. Sanottiin vaan, että ole vähän varovaisempi äläkä putoa.

Tainion ensimmäinen rakennusalan työnantaja oli Kotkan Maansiirto Oy.

– Skanskalla olen ollut kaiken kaikkiaan reilut toistakymmentä vuotta. Välillä olen ollut muun muassa Rakennusparttiolla töissä.

Keskussairaalan tontti on ahdas

Ympäristövastaava Tommi Tainio on tyytyväinen työturvallisuuden paranemiseen 30 vuoden aikana.

työmaalle tulevan tavaran määrään verrattuna. Samaan aikaan keskussairaalaalla on täysi tohina päällä, mistä syystä esimerkiksi pölynhallinnan ja pakokaasujen poiston on oltava hyvällä mallilla. Leikkaussaleissa työskentelevien kirurgien työrauhan takia työmaalla ei tehdä mitään, mikä aiheuttaisi yllättävää tärähtelyä.

Ensi kertaa liittokokouksessa

Tommi Tainio oli tänä keväänä ensimmäistä kertaa liittokokousedustajana. Rakennusliiton ylin päätöselin yllätti Tainion toimivuudellaan ja hyvällä ohjelmallaan.

- Kun menin ensi kertaa saliin, siellä oli paikallani odottamassa salkku, jossa oli kaikki kokousasiakirjat oikeassa järjestyksessä. Kokous sujui hyvässä hengessä, ei ollut mitään kähämää.

- Samaan aikaan Suomi pärjäsi vielä hyvin jääkiekossa. Se loi myös yhteishenkeä.

Liittokokouksessa pidetyt puheenvuorot vaikuttivat heti kokouksen juoksutukseen. Puheenjohtajisto teki saman tien oman arviointinsa ehdotusten eteenpäin viemisestä.

- Sitä oli mielenkiintoista seurata.

Poliittisten ryhmien purkamisen liiton päätöksenteosta 8 vuotta sitten on vienyt liiton toimintaa oikeaan suuntaan. Tainion mukaan Rakennusliitossa ajetaan rakentajien yhteistä etua.

- Poliitikasta jokainen voi olla mitä mieltä tahansa.

Tainio on mukana Rakennusliiton vaikuttajakoulutuksessa, jonka tavoitteena on vahvistaa jäsenten viestintä- ja esiintymistaitoja sekä parantaa Rakennusliiton edunvalvonnallista otetta. Lappeenrantalainen aktiivi ja edel-

lisen vaikuttajakurssin käynyt **Heidi Vättö** usutti Tainiota lähtemään seuraavalle koulutusjaksolle.

- Ensimmäisen koulutusjakson aiheena oli vaikuttamisen kanavat ja verkostoituminen. Tällä lähijaksolla tutustumme some-maailmaan, kuten Twitteriin.

Twitterin kautta Tainio on oppinut, että sana viestipalvelussa on vapaa, mutta kukaan ei sitä kuuntele.

- Täytyy olla julkkis, poliitikko tai tehdä töitä todella kauan, että sinut huomataan.

Koulutus osuu hyvin yksin Tainion toisen projektin kanssa, sillä hän on mukana Skanskan sisäisen Life -minä välitän -turvallisuuskulttuurin kehittämishankkeessa. Tainio koulutuu ryhmätapaamisten vetäjäksi tänä syksynä.

- Ideana on se, että jokaisella pitää olla oikeus puuttua työmaan epäkohtiin ja työturvallisuuden puutteisiin.

Näyttämöltä takaisin rakennustyömaalle

Rakentamisen lisäksi Tommi Tainio on tehnyt metallialan töitä muun muassa Sulzerin Kotkan valimolla. Tainion työhistoriaan kuuluu myös useamman vuoden työrupeama teatterin parissa.

- Olen näytellyt muun muassa Kotkan ja Lahden teattereissa.

Tainio on myös ohjannut ja esiintynyt paikallisissa harrastaja- ja kesäteattereissa. Viimeinen keikka oli 3 vuotta sitten Korvenkylän kesäteatterissa.

- Näyttelin silloin Remua. Saimme hyvät arvostelut ja yleisöä tuli valtavasti syrjäkylälle ympäri Suomea. Se oli raskas rooli ja kun se kesä oli ohi, päätin keskittyä normaalin työn tekemiseen. ■

 Rakennusliitto

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi opiskelevien vahva SAK:lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on yli 70 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskusliitossa Helsingissä ja alueliitoissa eri puolilla maata.

Haemme

ALUETOIMITSIJAA

Eteläiselle toiminta-alueelle Uudenmaan alueliiton toimintokeskukseen

Edellytämme hakijalta Talotekniikka-alan (LVI-toimialan) työehtosopimuksen tuntemusta, kokemusta urakatyöstä ja urakkahinnoittelusta. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan. Lisäksi edellytämme hakijalta valmiutta siirtyä työskentelemään myös toiselle toimintopaikkakunnalle.

Alueliiton tehtäviä ovat mm. työpaikkakäynnit, luottamushenkilöiden valintojen varmistaminen ja koulutus, jäsenhankinta, edunvalvonta-asioiden hoitaminen sekä jäsentilaisuuksien järjestely.

Työssä tarvitaan neuvottelu- ja ihmissuhdetaitoja sekä kykyä ryhmätyöskentelyyn. Toimitsijan tulee osata ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti. Hänen on myös hallittava ammatillisen toiminnan edellyttämät sopimustoiminnan perusteet.

Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK:laisten ammattiliittojen tasoiset työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemus ja ansioluettelo tulee toimittaa sähköisesti sunnuntaihin 25.8.2019 mennessä osoitteeseen markus.ainasoja@rakennusliitto.fi

Tiedusteluihin Rakennusliitosta vastaavat toiminta-alueen päällikkö Vilppu Oikarinen, puh. 050 383 5453 tai henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

SELEKTA

Meiltä myös ammattipätevyys- ja korttikoulutukset!

HAEMME TYÖNTEKIJÖITÄ!

WWW.SELEKTA.FI

TEOLLISUUS

- Helsinki
- Seinäjoki
- Kuopio
- Tampere
- Vaasa
- Turku
- Jyväskylä
- Lappeenranta
- Rovaniemi
- Oulu

Soitte: 020 33 4000

Suu auki häirinnästä

Jos joudut seksuaalisen häirinnän tai muun epäasiallisen kohtelun kohteeksi, hiljaa pysyminen ei auta.

Johanna Hellsten

Kollega lähentelee jatkuvasti, joku nimittelee seksuaalisen suuntautumisen tai ihonvärin takia, nuori saa niskaansa vähättelyä tai suljetaan ulos porukasta. Työpaikalla voi tapahtua monenlaista, joka täyttää työturvallisuuslaissa mainitun kielletyn häirinnän tunnusmerkit. Kielletty häirintä aiheuttaa työntekijän terveydelle haittaa tai vaaraa. Häirintä on järjestelmällistä ja jatkuvaa kielteistä toimintaa tai käyttäytymistä. Työnantajalla on velvollisuus siitä tiedon saatuaan puuttua asiaan.

Olennaista on kohta ”tiedon saatuaan”. Hyvin vähän on tehtävissä, mikäli häirinnän kohde ei kerro häirinnästä eteenpäin.

Sano ei, kerro työnantajalle

– Kun joutuu häirinnän kohteeksi, pitää tekijälle tehdä selväksi toiminnan epätoivottavuus. ”Lopeta, ei, älä tee

enää ikinä noin”. Hyvä nyrkkisääntö on kiellä ja kerro eteenpäin, Rakennusliiton lakimies **Mia Sinda** neuvoo.

Sindan mukaan haitallinen henkinen kuormitus lähtee helposti muodostumaan siitä, että tilannetta vähättelee ajatellen, että eihän tässä mitään, eikä tehdä tästä isompaa asiaa kuin se on.

– Tekijän tulee ymmärtää, että hän tekee väärin. On myös tärkeää, että häirinnän kohde ei jää yksin tapahtumien jälkeen, Sinda toteaa.

Tapahtuneen kirjaaminen ylös ja tuominen julki voi myös olla hyvän asian jatkoselvittelyn kannalta.

Asiasta olisi hyvä kertoa työkaverille, omalle työparille tai muulle luotetuille ihmiselle heti tapahtuneen jälkeen. Jos häirinnän kohde ei kerro kenellekään koko tapauksesta mitään silloin, kun se tapahtuu ja sitten 3 kuukauden jälkeen kertoo esimerkiksi esimiehelle tai luottamusmiehelle tilanteen jääneen vaivaamaan, on vaikeampaa lähteä enää selvittämään asiaa. Kyse on silloin sana sanaa vas-

taan –tilanteesta, eikä häiritsijä välttämättä muista koko tilannetta.

– Siinä vaiheessa on iso riski, että työpaikka lähtee leiriytymään osapuolten välillä ja tilanteesta tulee koko työyhteisön ongelma.

Luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun kanssa voi käydä yhdessä läpi tilanteen ja sen, mitä asialle voi tehdä.

– Työpaikan luottamushenkilöorganisaatio on tässä sopivan neutraali taho, Sinda toteaa.

Ensiarvoisen tärkeää on kertoa tilanteesta välittömästi myös työnantajan edustajalle.

–Työnantajalle syntyy aktiivinen puuttumisvelvoite, kun se saa tietää asiasta. Me myös katsomme, että velvoite ryhtyä toimenpiteisiin syntyy välittömästi. Asiaan on siis puututtava viivytyksettä, eikä pohtia viikkokausia, pitäisikö jotain tehdä, Sinda sanoo.

Sinda myös muistuttaa, että työnantajalla on ennakkollinen velvollisuus mahdollisuuksien mukaan estää häi-

Kerro heti työnantajan edustajalle häirinnästä.

rinnän syntyminen. Työnantajan tulee tarkkailla työyhteisön tilaa ja tunnistaa ja poistaa seikkoja, jotka voivat aiheuttaa häirintää.

Faktat selviksi

– Kun työnantaja saa tiedon häirinnästä, hänellä on velvollisuus selvittää asiaa objektiivisesti molempien osapuolien kanssa, Sinda kertoo.

Älä jää yksin, älä vähättele kokemustasi. Työpaikan luottamushenkilöt ovat neutraaleja toimijoita, joiden kanssa voit puhua.

Objektiivisuus voi tarkoittaa myös lopputulosta, joka ei ole häirinnän kohteelle mieluinen. Työnantaja on velvollinen ryhtymään toimiin häirinnän poistamiseksi, mutta työnantaja harkitsee, mitä toimet ovat. Jos kyse on esimerkiksi yhdestä teosta, se selvitetään, tekijä saa mahdollisesti varoituksen ja kohteelta pyydetään anteeksi, eikä tilanne pääty tekijän potkuihin.

– Työnantajan oikeus päättää työsuhde ei perustu siihen, miltä häirinnän kohteesta tuntuu, vaan siihen pitää asiallinen ja painava peruste, Sinda toteaa.

Asian selvittämisessä on hyvä ottaa esimerkiksi työterveyshuolto mukaan. Se on neutraali taho, jolla on asiantuntemusta häirintätilanteiden selvittämisestä.

– Työyhteisösovittelu on hyvä tapa käsitellä asiaa. Siinä ei ole tarkoituksena rankaista eikä tyydyttää kenenkään kostonhimoa. Tilanne käydään läpi ja mietitään, miten se ratkaistaan. Tarkoituksena ei ole, että joku saa kenkää.

Sindan mielestä olennaista on, että työntekijöillä on työpaikalla tietoa siitä, mikä on hyväksyttävää käytöstä ja mikä ei.

– On tapauksia, joissa työnantaja on reagoinut täyslaidallisella, kun häirintä on tullut hänen tietoonsa. Ihmisillä ei ole kuitenkaan ollut tietoa siitä, miten yrityksissä asioihin suhtaudutaan. Työnantajan pitäisi kommunikoida nollatoleranssista ja toimia

aktiivisesti häirintää ennaltaehkäisevästi, Sinda sanoo.

Hyvä työyhteisö kommunikoi vaikeistakin asioista eikä vasta vahingon jälkeen.

– Jos työyhteisön yhteinen asenne on se, että ongelma on yhteinen ja siihen puututaan yhdessä, on tilanne hyvä, Sinda muistuttaa.

Kun työnantaja ei hoida tilannetta

Miten toimitaan tilanteessa, jossa työnantajalla on tieto häirinnässä, mutta mitään ei tapahdu, eikä tilanteeseen puututa?

– Siinä vaiheessa pitää ottaa yhteyttä oman alueen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueeseen. Avi on viranomaisena se taho, joka lain mukaan valvoo sitä, että työpaikoilla noudatetaan muun muassa työturvallisuuslakia. Avi voi pyytää tilanteesta selvitystä työnantajalta tai tehdä tarkastuksen työpaikalle. Avi valvoo, että työnantaja ryhtyy toimiin häirinnän poistamiseksi.

Avi voi myös velvoittaa työnantaja korjaamaan tilanteen sakon uhalla.

– Ja jos Avi arvioi, että asiassa on todennäköisiä perusteita epäillä työturvallisuusnormien rikkomista, Avi ilmoittaa asiasta poliisille esitutkinnan käynnistämiseksi, Sinda sanoo.

Aina Aville ilmoittaminenkaan ei auta. Sindan kokemuksen mukaan Avisa ei aina tunnusteta norminvas- taista menettelyä.

Esimerkitapaus:

Työnantaja häiritsi

YRITYKSEN omistaja oli kertonut useaan otteeseen naispuoliselle työntekijälle rakastavansa tätä, pyydellyt matkalle ulkomaille ja lähettänyt useita työasioihin liittymättömiä tekstiviestejä uhrin kiellosta huolimatta. Lopulta työntekijä oli kokenut olonsa niin ahdistuneeksi, että hän oli irtisanoutunut.

Rikosnimike: Työturvallisuusrikos. Syytteen mukaan esimies oli tahallaan tai huolimattomuuttaan rikkonut työturvallisuusmääräyksiä ja aiheuttanut työturvallisuusmääräysten vastaisen epäkohdan, eikä hän ollut ryhtynyt toimiin itse aiheuttamansa työntekijän terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttaneen epäkohdan poistamiseksi.

Rikosnimike: Työ syrjintä. Syytteen mukaan menettelyllään esimiehenä ja työnantajana palvelussuhteen aikana ilman painavaa, hyväksyttävää syytä asettanut työntekijän epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella harjoittamalla seksuaalista häirintää sekä laiminlyömällä velvollisuutensa häirinnän poistamiseksi.

Käräjäoikeus katsoi, että työnantaja oli menetellyt syytteessä kerrotulla tavalla ja menettelyllään syyllistynyt sekä työturvallisuusrikokseen että työ syrjintään.

Työntekijä oli sekä pyytänyt esimiestä lopettamaan toimintansa että puhunut siitä eteenpäin sekä työ kavereilleen että miesystävälleen. Hän oli myös näyttänyt esimieheltä saamiaan tekstiviestejä muille ihmisille. Tästä syystä käräjäoikeus piti työntekijän kertomusta uskottavana.

Tuomiosta on valitettu ja se on vailla lainvoimaa.

– Jos Avi ei vie asiaa eteenpäin, voi olla hyvä ottaa yhteyttä Rakennusliiton lakiosastoon. Meillä on virkamiehiin verrattuna enemmän aikaa perehtyä asiaan ja matalampi kynnys ilmoittaa asiasta poliisille esitutkinnan käynnistämiseksi. Me emme masinoi oikeusjuttuja, mutta kuuntelemme, selvitämme ja autamme jäsentä, kun hän niin pyytää.

Rakennusliitto ei kuitenkaan voi toimia ilman jäsenen pyyntöä eikä avunantaminen onnistu anonyymisti. Rakennusliitto ei voi lähettää yksilöimättömiä ja yleisiä paimenkirjeitä yritykselle. Jäsenen pitää olla valmis lähtemään selvittämään asiaa omalla nimellään.

– Silloinkin, kun asiassa ei ole aihetta rikostutkintaan, me voimme olla yhteydessä työnantajaan keskustellessa hengessä ja nostaa esiin puuttamisen tarkeyden. Mutta emme voi tehdä sitä nimettömänä, Sinda sanoo.

– Mikäli Avi ei tee tutkintailmoitusta, me laadimme sen jäsenen puolesta poliisille oman arviomme perusteella. Poliisilla on velvollisuus käynnistää esitutkinta tutkintapyyntöön perusteella, mikäli asiassa on syytä epäillä rikosta.

Jos asia etenee oikeuteen asti joko Avin tai Rakennusliiton kautta, Rakennusliiton lakimiehet avustavat liiton

jäsentä oikeudenkäynnissä maksutta. Asiamiehen palkkaaminen vastaavassa tilanteessa voi maksaa tyypillisesti 250 euroa tunnilta, eli kyseessä on merkittävä taloudellinen etu. Rakennusliitto myös vastaa todistelukulusta ja vastapuolen kuluista, jos juttu hävitään.

Vaikka lopputulos ei aina olisi jäsenen mieleinen, häirintätapausten nousu yleiseen keskusteluun on tärkeää.

– Ainoa tapa saada muutoksia häirintään suhtautumisessa on se, että näitä juttuja rapsahtaa asiaan puuttumattomien työnantajan kynsille tarpeeksi usein, Sinda toteaa. ■

Rakennusliiton lakiosasto auttaa jäsentä.

Eetu Rytöä eivät ole edes tulikummat heinäkuun helteet karkottamassa rakennusalalta.

Hyvä kesätyö

Eetu Rytö pääsi 4 muun rakennusalan opiskelijan kanssa kunnan hommiin.

Johanna Hellsten

Hikinen heinäkuun aamupäivä ja Helsingissä Fabianinkadulla tehdään julkisivu- ja katto-remonttia. Työmaalla töissä on myös **Eetu Rytö**, joka pääsi Rakennusliiton avustuksella kesätöihin Uudenmaan Rakennus ja Maalauspalvelu Oy:hyn.

– Työskentelin hetken kentänhoitajana ja silloin pääsin purkamaan yhtä keittiötä, rakentamaan ja maalamaan. Siitä lähti kiinnostus rakennus-

alaan ja hain Herttoniemen ammattioppilaitokseen rakennuspuolelle, 2. opintovuotensa syksyllä aloittava Rytö kertoo.

Rytö haki ensimmäisen vuoden opintojen jälkeen aktiivisesti kesätöitä, mutta mitään järkevää ei tuntunut löytyvän. Hän kävi myös Rakennusliiton järjestämällä rekrypäivillä.

– Siellä oli valitettavasti enemmän vuokrafirmoja, enkä halunnut ottaa riskiä, onko töitä vai ei. Otin yhteyttä liiton oppilaitostiedottaja **Anniina Kangaseen** ja hän alkoi järjestää asiaa.

Kangas otti kontaktin Rakennusteollisuus RT:hen ja pyysi, että sieltä lähetettäisiin kirje alan yrityksille. RT:stä otettiin yrityksiin yhteyttä ja tiedusteltiin, olisiko jollain tarvetta hyville kesätyöntekijöille. Lopputulos oli se, että Uudenmaan Rakennus ja Maalaus palkkasi peräti 5 opiskelijaa kesätöihin.

Hyvä työnantaja

Usein käy niin, että kesätyöntekijät ja harjoittelijat pannaan lähinnä siivoamaan työmaita. Näin ei käynyt Rytön

kesätyön kanssa.

– Olen ollut tällä työmaalla nyt 2 viikkoa. Tällä hetkellä laitamme saumamassaa peltikaton saumoihin. Minulla on kaveri vuokrafirman kautta kesätöissä ja hän on päässyt lähinnä siivoamaan telineitä.

Talo on huputettu ja siellä on melkoisen kuuma, sillä työtä tehdään mustalla peltikatolla.

– Pressut ovat valkoiset ja tuntuu siltä, kuin ne häikäisisivät silmiä, Rytö naureskelee.

Tukalat työolosuhteet eivät silti ole

karkottamassa miestä alalta. Työnantajakin muistuttaa pitämään taukoja ja juomaan nestettä hikisissä hommissa.

– Tämä on hyvä työnantaja, Rytö toteaa ykskantaan.

Myös työn ohjaukseen on kiinnitetty huomiota.

– Meillä on viisikymppinen nokkamies, joka neuvoo ja ohjaa. Vaikeammissa kysymyksissä voimme aina ottaa whatsappilla yhteyttä isompaan pomoon, **Ossiin**. Koska en ole ollut aiemmin alalla, ei esimerkiksi tunti-listojen täyttäminen ollut aluksi ihan helppoa. Ossi on neuvonut siinäkin, Rytö sanoo.

Ammattikoulu on mainettaan parempi

Nykyään ammattikoulu perustuu paljon enemmän opiskelijan omaan aktiivisuuteen kuin ennen. Rytölle tämä on sopinut hyvin.

– Minä pystyn valmistumaan hyvin nopeasti. Jos vaan tekee niitä hommia, se nopeuttaa valmistumista todella paljon. Luulen myös, että jo alalla työskenteleville, joilla ei ole

tutkintoa, tämä on madaltanut kynnystä lähteä koulun penkille. Heidän ei tarvitse kuin käydä YTO-opinnot (yhteiset tutkinnon osat) ja he voivat suorittaa näytöt työpaikallaan, Rytö miettii.

Stadin ammattiopistossa Helsingin Herttoniemessä on Rytön mielestä riittävästi opetustunteja.

– Maanantaisin ja tiistaisin on koko päivä YTO-opetusta luokahuoneessa ja muut viikonpäivät työskennellään työsalissa. Sinne voi myös mennä tekemään omia juttuja hyppytuntien aikana, Rytö kertoo.

Käytännön osaaminen painottuu kaikessa oppimisessa yhä enemmän.

– Meidän opettaja on sanonut, ettei päästä yhtään sellaista opiskelijaa läpi, joka ei ole ollut oikealla työmaalla. Työsalia ei voi verrata oikeisiin työskentelyolosuhteisiin. Teimme talon perustustyötkin sisätiloissa!

Mitä nuori mies haluaisi seuraavaksi tehdä? Ei ainakaan maalausta.

– Olen liian tarkka ronskeihin maalaushommiin. Kattotyöt kiinnostavat. ■

”Meillehän tämä oli helppoa”

TYÖNJOHTAJA Ossi Backman kiittelee, että tänä vuonna kesätyöntekijöiden saaminen meni firman puolelta näppärästi ja Rakennusliitosta oli heille iso apu.

– Rakennusliiton oppilaitostiedottaja **Anniina Kangas** toi opiskelijat koululta toimistolle käymään, ja me haastattelimme heidät. He vaikuttivat särmiltä nuorilta tyypeiltä ja otimme heidät töihin, Backman kertoo.

Uudenmaan Rakennus- ja Maalauspalveluun on joka kesä palkattu 6–10 kesätyöntekijää. Yrityksellä on vakituista henkilökuntaa noin 35 ja joka kesä ja alkusyksystä myös 10 vuokramiestä töissä.

Miten kesätyöntekijöiden kanssa on sujunut?

– Vaihtelevasti. Yhden henkilön kanssa työsuhte jäi lyhyeksi. Tietysti kaikki ovat nuoria ja aloittelevia rakentajia, eli he tarvitsevat paljon opastusta ja ohjausta. Eetusta olen kuullut paljon hyvää vanhemmilta työntekijöiltä. Hän on ottanut homman hyvin haltuun. On nopeasti oppiva ja omaaloitteinen. Sellaiselle miehelle löytyy aina töitä, Backman kehuu.

Backmanin mukaan rakennusalan

töitä ei opi kuin tekemällä. Yrityksellä on monenlaisia työmaita, joten nuoret on siroteltu julkisivutyömaalle, linjasaneeraustyömaalle ja rakentamaan työntekijöiden sosiaalityö Kampin keskukseen.

– Riippuu todella paljon työmaasta, mitä kesätyöntekijöitä voi päästää tekemään. Linjasaneeraustyömaalla he kantavat kamoja kokeneemmille työntekijöille, toisilla työmailla pääsevät sekoittamaan massoja. Julkisivutyömaalla he ovat päässeet maalaamaan pintaa rappauksen päälle sekä erilaisia listoja ja pokia.

Työmaalla tikittävät tiukat määräajat ja sakkouhka on päällä, joten kokemattomia ei voi päästää tekemään mitä tahansa. Minkälaisista hyötyä yritykselle on ollut kesätyöntekijöiden ottamisesta? Onko heidän joukostaan löytynyt vakituisia työntekijöitä?

– Olen nyt ollut itse 6 vuotta tässä firmassa työnjohtajana, eikä muistini mukaan kuin 1 tai 2. Eihän heistä siinä mielessä ole ollut valtavaa hyötyä. Mutta nuoret oppivat ja ovat vanhempien työntekijöiden apuna. Nuoret pääsevät näkemään, mitä se työmaa oikeasti on, Backman kommentoi. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, käytä Palkkaus.fi-palvelua!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Työntekijälle ilmainen palvelu
- TES-erät, kulut ja km-korvaukset
- Palvelumaksun maksaa työnantaja

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 HELPPOA TYÖNANTAJALLE

Rakennusliitto
palkkaus.fi

WWW.PALKKAUS.FI

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsiainnin** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma-pe klo 9–15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

Liitto tutuksi työmaaruokalassa

Rakennusliiton toimitsijat päivystävät Helsingin Triplan 1 700 hengen työmaalla kerran kuussa.

Jukka Nissinen

Toimitsija **Niko Räsänen** pakeille oli tullut heti aamukahveilla henkilö selvittelemään jäsenmaksurästejään. Räsänen lupasi maksuaikaa rästeille, kunhan tästä eteenpäin jäsenmaksu hoituu joka kuukausi asiallisesti.

– Täällä on käyty hyviä keskusteluja. Moni rakentaja on mielissään siitä, että Rakennusliitto näkyy työmaalla.

Raksanuorten oppilaitostiedottaja **Anniina Kangas** on samaa mieltä.

– Nämä ovat ihan huipputilaisuuksia. Kun juttee yhden työntekijän kanssa, muut aluksi kuuntelevat ja tulevat lopulta mukaan keskusteluun.

Kankaan mukaan työntekijät odottavat toimitsijataapaamisia. Tapaamisten aikana pääsee keskustelemaan luontevasti muustakin kuin tessin pykälästä. **Kari Jeskasella** on työsuojeluvaltuutetun kurssin ja Peurungon kuntoutusjakson kanssa pientä aikataulutuksen päällekkäisyyttä, mutta kuviot loksahtelevat paikoilleen. Kurssille lähtö on etukäteismateriaaleja vaille valmis.

Uusia jäseniä joka kerralla

Rakennusliiton toimitsijat ja YIT:n luottamusmiehet ovat päivystäneet puolentoista vuoden ajan Pasilassa Triplan työmaan ruokalassa kuukauden viimeisenä torstaina. Heinäkuun lomakauden takia YIT:n porukka ei päässyt tällä kertaa paikalle.

Kun Triplan työmaa kävi kovimmilla kierroksillaan, mestalla oli 2 200 työntekijää. Kauppakeskuksen pitäisi valmistua lokakuun alkuun mennessä. Viimeisten asuinkerrostalojen työmaiden päättymisen on aikataulutettu vuoteen 2020.

YIT on varannut Rakennusliitolle hyllytilaa ruokalasta esitteitä varten. Rakennusliiton lisäksi myös mestareita edustavan ammattiliitto Pron toimitsijat ovat toisinaan paikalla.

Triplan päivystys toimii myös uusien jäsenien hankintapaikkana. Sekä Anniina Kangas että Niko Räsänen kirjjasivat lomakaudesta huolimatta 2 uutta jäsentä liittoon.

– Joka kerralla ainakin 1 uusi jäsen tulee mukaan. Parhaimmillaan olen kirjannut kymmenkunta uutta jäsentä, Räsänen kertoo.

Kankaan uusien jäsenten saldoluku on vahvassa nousussa, sillä viime kerrasta rekrytoinnit tuplaantuivat.

Toimitsija Niko Räsänen kysyy aliurakoitsijoiden työntekijöiden kuulumisia.

Oppilaitostiedottaja Anniina Kangas jakaa kahvilippuja liiton jäsenille.

– Yritän tavoittaa erityisesti uusia nuoria jäseniä täältä.

Erityisen hyvin uusien jäsenten liittyminen onnistuu silloin, kun paikalla on aliurakoitsijoiden luottamusmiehiä.

– Pyysin Talotekniikkapäivien aikaan Aren ja Carverionin luottamusmiehet **Teemu Honkasen** ja **Timo Mikkosen** käymään päivystyksen aikaa täällä. Molemmilla oli mukanaan useita uusia asentajia, jotka liittyivät samalla Rakennusliittoon, Räsänen sanoo. ■

Uuden toivon Pukki

Monet julistivat Teemu Pukin menetetyksi lupaukseksi jo hänen palatessaan "maitojunalla" Suomeen vuonna 2010. Vielä useimmat tekivät niin Pukin flopattua skotlantilaisessa suurseurassa. Nyt 29-vuotiaana Englannin Valioliigassa debytoiva Pukki elää uransa parasta aikaa.

Ratinan stadion 8. kesäkuuta 2019. Suomen jalkapallomaajoukkue pelaa EM-karsintaottelua Bosnia-Hertsegovinaa vastaan. Kellossa on reilut 55 minuuttia, kun Suomi pääsee vastaiskuun, ja pallo pelataan **Teemu Pukille**. Itsevarmuudessa paistatteleva kotkalainen uittaa pallon bosnialaisen jaloista, päästen helposti ohi. Pukki käyttää hänelle avautuneen tilan hyväkseen ja tekee tuttuakin tutumman sisäsyryjäsijoituksensa, mutta laukaistessaan liukastuu märkään nurmeen. Kentän pinna Pukki näkee vetonsa liitävän onnekaasti tölpan kautta maaliin. Sateen kastelema täpötäysi stadion räjähtää huutoon.

Tämä maali oli pienoiskuva siitä, millainen satumainen kausi 2018–19 oli Pukille. Hän ylitti kaikki odotukset Englannin kakkostasolla pelanneessa Norwich Cityssä, joka hankki kotkalaisen ilmaisella siirrolla. Pukki iski liigapeleissä 29 maalia ja valittiin sarjan kauden parhaaksi pelaajaksi. Hän pääsi myös juhlimaan mestaruutta ja sarjanousua. Niinpä hän liittyi elokuussa 2019 harvalukuisen joukkoon, Englannin Valioliigaa pelanneisiin suomalaisiin.

Nousuja ja laskuja

Pukin ura ei ole ollut pelkkää satua, vaan tarina nousuista ja laskuista sekä itsensä löytämisestä. Pukki lähti Kotkasta ujon teinilupauksena FC Sevillaan, mutta pääsi pelaamaan edustusjoukkueessa Espanjan liigaa vain vajaat puoli tuntia. Edessä oli paluu Suomeen ja HJK:n riveihin. Niin kutsuttu maitojunareissu, jota kukaan ulkomaille lähtenyt suomalaispelaaja ei halua tehdä, osoittautui Pukille menestyksekkääksi, ja hän sai unelmasiirron saksalaiseen FC Schalkeeseen. Siellä Pukki onnistui muuttaman kerran maalinteossa ja saavutti myös jonkin-

Teemu Pukki pääsi viime kaudella juhlimaan Championshipin voittoa ja putsamaan henkilökohtaisten palkintojen pöydän. Kuva: Lehtikuva

laisen kulttimaineen fanien keskuudessa, mutta sai tyytyä vähäiseen peliaikaan nimekkäämpien hyökkääjien takana.

Seurasi vielä kaksi vuotta taka-askelta. Skotlantilaisessa Celticissä Pukki ei viihtynyt liigan kovaotteisessa pelityylissä ja valtavan fanimassan suurenuslasin alla. Tanskalaisessa Brøndbyssä Pukki vietti neljä vuotta, mutta kuitenkin vasta saksalaisvalmentaja **Alexander Zorningerin** alaisuudessa suomalaiskärki puhkesi kukkaan. Zorninger sai Pukin ymmärtämään, että tekemällä enemmän töitä puolustussuuntaan, Pukki auttaisi myös omaa hyökkäyspeliään.

Pukin pelaajaprofiili muuttui täysin, sillä aikaisemmin hieman laiskana ja ailahtelevana taitopelaajana tunnettu hyökkääjä alkoi nyt prässätä ja paiskia töitä intensiivisesti pelistä toiseen. Tulos näkyi myös tuplaantuneina maalimäärinä hyökkäyspäässä, sillä nyt Pukki oli oikeissa paikoissa viimeistelläkseen myös niin kutsuttuja rumia maaleja.

Myös Norwichin kannattajat rakastuivat suomalaisen, joka ei ainoastaan tehnyt läjäpäin maaleja, vaan oli myös joukkueen työteliäimpiä ja epäitsekäimpiä pelaajia. Hän antoi ratkaisevan syötön 10 maaliin ensimmäisen Norwich-kautensa aikana. Luonteeltaan vaatimaton ja ujo Pukki on kentällä löytänyt itsestään myös sopivan verran ilkeyttä.

Kisaunelman metsästys

Pukki teki kolme maalia lohkonsa voittaneelle Suomelle syksyn 2018 Kansojen liigassa. EM-karsinnassa Suomi on neljän ottelun jälkeen lohkokakkosena kiinni historiallisessa lopputurnauspaikassa. Takana sarjataulukossa ovat paljon nimekkäämillä kokoonpanoilla operoivat Bosnia ja Kreikka. Huuhkajaparven menestys perustuu ennen kaikkea saumatomaan joukkuepeliin, mutta elintärkeä osa tätä yhtälöä on Pukki kliinisenä ratkaisijana. Karsintaottelut jatkuvat syyskuussa Tampereella Kreikkaa ja Italiaa vastaan. ■

Kalatien työmaalla aloitettiin holvin tekeminen heinäkuussa. Kun kalatie otetaan käyttöön ensi vuonna, Vattenfall seuraa kalojen viihtymistä ja voi parantaa olosuhteita muun muassa veden määrää ja virtausnopeutta muuttamalla. Betonipohjalle on mahdollista tuoda kiviä muistuttamaan luonnosta.

Kirvesmies pelastaa järvitaimenia

Kalatien rakentaminen Vattenfallin Hietamankosken padotettuun vesivoimalaan on ympäristöteko.

Riitta Malve

– **USKON**, että tähän koskeen ei enää tehtäisi voimalaitosta, ei ainakaan sellaisena, että se estää kalojen liikkumisen.

– Olemme työkalvereiden kanssa seuranneet padon edessä muutamia taimenia, jotka käyvät pyörähtämässä. Ylös jokea ne eivät pääse menemään, koska vastassa on seinä, kirvesmies **Juha Vouti** toteaa Hietamankosken kalatien työmaalla Äänekoskella.

Vouti ja hänen työtoverinsa Maastorakentajat Oy:stä ovat tehneet tänä kesänä tärkeää työtä uhanalaisen järvitaimenen suojelemiseksi rakentaessaan kalatietä.

Paikkakuntalaisena ja kalastusta harrastavana Vouti iloitsee urakasta.

– Kalatie auttaa taimennaaraita uimaan padon ohi ylävirtaan kutusorakoille. Se parantaa monen muunkin kalan ja myös saukon elinolosuhteita ja siten luonnon monimuotoisuutta. Ne ovat minulle tärkeitä asioita.

Taimenen uhanalaisuus vastaan huoltovarmuus

Saarijärven reitin Hietamankoski oli ennen Keski-Suomen hienoin ja kalaisin koski, paikkakunnan nähtävyys ja ylpeydenaihe.

– Olen kuullut paljon kotikylän vanhemman polven muistoja vapaasta Hietamasta. Maisema oli kaunis. Paikkakuntalaiset pyysivät taimenta monilla tavoilla. Itse en ollut vielä syntynyt, kun koski padottiin.

Luonto- ja kalastuskirjojen tekijä, kalastusharrastaja **Erkki Norell** seurasi pienestä pitäen kalojen elämää koskessa, koska perhe asui sen äärellä.

– Opin, miten poikaset kasvoi-

Hietamankosken kesäistä idylliä ennen voimalaitoksen ja padon rakentamista. Kosken keskellä olevalle saarelle soudettiin sunnuntairetkillä. Vanha värikuva on peräisin Erkki Norellin arkistosta.

vat tyvenissä altaissa kivien välissä ja veden lämmitessä kalat hakeutuivat kosken kuohuihin, koska siinä on paljon happea. Taimenet nousivat Päijänteeltä esi-isiensä tavoin. Koska

joen vesi oli tummaa kuin Guinnessin olut, niiden suojaväri oli tumma. Ne tunnettiin myös erityisen paksuina ja lyhyinä, Norell kuvailee kosken luontaista taimenkantaa.

Kalastusta ja metsästystä harrastavalle Juha Voutille luonnossa liikkuminen on tärkeää vastapainoa rakennustyölle. Kalatien holvi on nousemassa työmaalla.

Tehtailija **G. A. Serlachius** hankki kosken omistukseensa 1800-luvun lopussa, mutta yhtiö rakensi vesivoimalan vasta vuonna 1965.

Voutin isä oli mukana rakentamassa voimalaitosta. Se oli perheelliselle pientilalliselle hyvä lisä toimeentuloon.

– Mutta uskon, että enää sitä ei tehtäisi, ei ainakaan sellaisena, että se estää kalojen liikkumisen. Energiatahan tarvitaan, mutta ei millä hinnalla tahansa. Toisaalta keskikokoiset voimalat todennäköisesti lisäävät huoltovarmuutta, jos niitä on useita, Vouti pohtii.

Nyt kalatien rakentaminen on osa laajaa jokien ja purojen kunnostusliikettä. Siinä puretaan patoja, kunnostetaan kutusoraikkoja, korjataan silta-rumpuja kalaystävällisiksi sekä kehitetään uusia tapoja, joilla autetaan vaelluskaloja selviämään voimaloista.

Pyydän vain sen, mitä syön

Vouti arvelee, että taimenia eivät ole nitistäneet ainoastaan padotut vesivoimalat, vaan myös turpeennosto, ylikalastus ja koskien perkaaminen tukinuittoa varten.

– Turvetuotanto tuo jokeen humusainesta, joka laskeutuu kutupaikoihin ja tukkii soraikot. Näin munat pilaantuvat. Onneksi humusta pääsee nykyään vähemmän jokeen, koska turpeen puhdistustekniikat ovat parantuneet. Kutusoraikkoja on jo kunnostettu pitkällä matkalla.

Kirvesmies pyytää kalaa kotivesillä

onkimalla, virvelillä ja verkoilla.

– Toivottavasti taimenet palaavat Hietamankoskeen. Nyt käyn heittämässä perhoa Keski-Suomen vapaisa koskissa ja pohjoisessa.

Kun Vouti sitoo perhon, hän käyttää väkäsättömiä koukkuja. Silloin kala ei juurikaan vahingoitu, kun sen vapauttaa alamittaisena tai luonnonkantaisena.

– Kalastusperiaatteeni on, että pyydän vain sen, mitä syön. Annan satunnaisen ylimääräisen saaliin iäkkäille naapureille.

Virtaavan veden äärellä on helppoa hengittää

Kalatien työmaa sijaitsee kapealla kannaksella. Työmaalle tehtiin väliaikainen tie kuivan tulvauoman läpi.

– Kalatien rakentaminen on tavalista betonityötä. Kaikki osallistuvat muottien tekemiseen, raudoitukseen ja valamiseen. Aliurakoitsijat louhivat sekä injektoivat kallioita.

Hietamakosken 13,5 metrin pudotus ja ahdas tila vaikuttavat 190 metriä pitkän ja 2 metriä leveän kalatien suunnitteluun. Siitä tulee vino kouru, jonka seiniin tulee lyhyitä stoppareita. Niin syntyy kiemurteleva virta ja 57 suvantoallasta, joka houkuttelevat kalaa ylöspäin ja levähtämään välillä.

Kalatien yläosa tulee kymmenien pilareiden päälle, alaosa on maanvarainen ja louhitaan osittain kallioon.

Haastavimpana Vouti pitää korkealla työskentelyä. Pilareita ei kuitenkaan lähdetty valamään paikalla,

vaan ne tilattiin elementtitehtaalta.

Muutamat helleviikot vaativat tarkkuutta kuumassa työskentelyyn. Kaikkien piti muistaa juoda vichyä, huilia säännöllisesti ja jos huimasi tai tuli suonenvetoja, kertoa siitä muille.

– Työmaalla on kuitenkin erittäin hyvä ilma virran äärellä ja helppoa hengittää.

Kalatie valmistuu vuoden lopussa. Sitten tarvitaan sopiva houkutusvirta, joka ohjaa kalat padon juurella kalatien alkuun. Suunnittelussa Pöyry Oy:llä on ollut apuna kalabiologi, joka on tarkastellut suunnitelmaa kalan silmin.

Seuraavaksi Vattenfall rakennuttaa kalatien läheiseen Leuhunkosken voimalaan. Kumpikin voimala on mukana kansallisen kalatiestrategian toteutuksessa.

Luonnonmukainen kalatie on paras

– Vesivoimaa ei voi markkinoida ympäristöystävällisenä, jos kalatietä ei ole järjestetty. Paras vaihtoehto on luonnonmukainen kalatie. Se mahdollistaa myös alusvaelluksen, kertoo Virtsien hoitoyhdistys ry:n eli Virhon puheenjohtaja **Esa Lehtinen**.

Virho kunnostaa aktiivisesti vaelluskalojen elinympäristöjä muun muassa Vantaanjoen vesistön puroissa. Yhdistys myös seuraa laajemmalla alueella puroihin ja jokiin liittyviä hankkeita ja lainsäädäntöä kirjoittaen lausuntoja ja muistutuksia.

– Tällä hetkellä noin 10 prosenttia kaloista tuhoutuu voimalaitosten turbiineissa, kun ne yrittävät palata niiden läpi järviin tai mereen. Jos vaellusreitit varrella on kuusi noin 6 megawatin padottua vesivoimalaa, yli puolet menehtyy.

Ii-joella tutkitaan parhaillaan teknistä ratkaisua, joka auttaa kaloja palaamaan kutupaikoilta ja poikasten kasvualueilta mereen.

– Jokien ja purojen kunnostus näyttää tällä hetkellä lupaavalta, koska nykyinen hallitus jatkaa kalateiden rahoitusta 18 miljoonalla eurolla.

Virho kannattaa usean luontojärjestön tavoin pienimpien vesivoimalaitosten purkamista.

– Suomen reilusta 200 vesivoimalaitoksesta noin puolet on hyvin pieniä eli alle 1 megawatin kokoisia. Ne kuitenkin rajoittavat kalojen liikkumista samalla tavalla kuin isot vesivoimalat. ■

Behöver du rehabilitering?

INDIVIDUELL REHABILITERING ÄR EN UTMÄRKT MÖJLIGHET

Individuell rehabilitering bekostas av FPA och du kan ansöka året runt.

MULTIDISCIPLINÄR INDIVIDUELL REHABILITERING PÅ HÄRMÄ
 Du kan ansöka till rehabilitering om din sjukdom nedsätter arbetsförmågan eller orsakar problem i arbetet och i vardagen. Vi fokuserar på sjukdom eller symtom som nedsätter arbets- och funktionsförmågan. Rehabilitering utförs under högst 16 dygn i 2 - 3 perioder. Programmet planeras så att det motsvarar just Ditt rehabiliteringsbehov.

LISÄTIETOJA: Simo Korkea-aho | tfn. 050 467 3404
 simo.korkea-aho@harmankuntokeskus.fi

Rakennusliitto BYGGNADSFÖRBUNDET

HÄRMÄ REHAB

Willimies esittää: Sammuneet Lyhdyt sekä paljon hyvää ja kaunista

Lappeenrannan Marian aukiolla lavalla viritellään soittimia. Soundcheck lupaa päräyttävää musiikkia, eikä alku petä odotuksia.

Eeva Vänskä

Lappeenrannan keskustaan kerääntynyt kesäkuun lopussa väkeä vauvasta vaariin kuulemaan paikallisin voimin toteutettua Willimiehen Cover -festivaalia.

Tapahtuman aloitti **Sammuneet Lyhdyt**, jonka suomenkielisistä lauluosuuksista vastaa muurari **Marko Tissari** (45v).

– Voi sanoa että bändimme on Lappeenrannan vahvasta itäosasta. Perusimme Sammuneet Lyhdyt kaksi vuotta sitten, virallisesti. Trio-muodossa soitettiin jo vuonna 2016.

Tissari on itse soittanut kitaraa kymmenisen vuotta. Entä soolokitarrinista ja englanninkielisistä lauluosuuksista vastaava **Sami Vainikka** (50v.). Miten tuo englanninkieli on koitunut osaksesi?

– Se vaan jotenkin on tullut minulle. Tuntuu luontevalta laulaa englanniksi.

Tissari heittää sivusta, että Sami on Hurriganes-fani.

Vainikka kertoo, että nuotit ovat harjoittelussa avuksi, mutta pääasiassa mennään korvakuulolta.

– Aina on ollut kitara kotona jossain nurkassa. Oma poika aloitti bändikoulussa 5 vuotta sitten, ja samaan

Marko Tissari työskentelee päivisin Rakennusliike J.Skipparin palveluksessa. – Musiikin tekemisessä parasta on ohjelmiston valinta ja keikkailu.

Sami Vainikka hienosäätämässä soundia ennen keikkaa.

Janne Keinänen paitsi soittaa, myös opettaa rumpujen soittoa. Lisäksi hän soittaa ”korkeintaan ukulelea”.

Yleisöä nuorimmasta päästä.

aikaan aloin itse soittaa kitaraa määrätietoisemmin.

Asennetta kehiin

Bassoja yhtyeessä soittaa kokenut **Heikki Kärkkäinen** (55v.), joka on nähty muun muassa Mokoman riiveissä.

- Soitin alun perin kitaraa, mutta ajauduin basson varteen. Opiskelin aikanaan musiikkiluokalla.

Kärkkäinen on siviiliammattiltaan teollisuuden telineasentaja. Sami Vainikka taas on juuri vaihtamassa alaa kiinteistöhoitoon. Rumpali **Janne Keinänen** (41v) on omien sanojensa mukaan nörtti.

- Teen muun muassa kotisivuja ja nettimainontaa. Lisäksi opetan rumpujen soittoa, vaikka en itse saanut aikanaan opetusta, vaan olen itseopinut.

Keinäsellä ei ole varsinaisesti yhtä lempibändiä tai biisiä, mutta hän tykkää kaikesta ”jossa on asennetta”. Kännykästä nopeasti tsekattuna maku on laaja: **Michael Jacksonista Museen**.

Kärkkäinen tarkentaa, että musiikkimaku on heillä kaikilla laaja, mutta rappia tai konemusiiikkia ei tule bändin ohjelmistoon.

- Arvostamme kyllä sitä työtä, jota esimerkiksi nykyraparit tekevät, ja heidän saavutuksiaan, mutta rappi ei ole se juttu joka kolahtaa meihin.

Keinänen miettii, mikä neuvoksi, jos nuori tai vanhempikin henkilö haikailee musiikin pariin.

- Kannattaa ensin miettiä, mikä voisi olla se oma soitin, joka kolahtaa. Jos ei yhtään keksi, niin sitten pokka-

na vaan kysymään vaikka opettajalta koulussa tai suvussa olevalta muusikolta neuvoa ja kokeilemaan instrumentteja.

Keinänen sanoo olevansa vähän puolueellinen, kun sanoo, että lyömäsoittimissa on puolensa.

- Rumpuja soitettaessa ei tarvitse tuntea yhtään soittoa.

Päivän keikkalista on vakuuttava ja klassikkopohjainen: *Rokki soi, I will stay, On kesäyö ja Särkynyt Enkeli*. Marko Tissari sanoo, että linja on pop- ja rockpainotteinen.

- Soitamme tanssittavaa musiikkia ja rockia. Pääasiassa vedämme covereita, mutta on ohjelmistossa pari omaakin kappaletta, jotka Sami on säveltänyt. Toiseen olen itse tehnyt sanat.

Näytiksi patkä laulusta *Jokainen etsii onneaan*: ”Päivät vierii ja kuukaudet, mä löytänyt en itseäni, silti taistelin luovuttanut en, Vihdoin sain rauhan sielullein sekä onnen ja rakkauden...” (sanat Marko Tissari, sävel Sami Vainikka).

Siviilit ja musat

Tissari kertoo, että siviilitöissä ei vielä ole varmaa tietoa syksyn hommista Rakennusliike J.Skipparilla.

- Mansikkalan koulu on parhaillaan teossa, ja voi olla että siellä tarvitaan apua. Teen muitakin rakennushommia kuin muurausta, niin että katsotaan miten käy. Ei tässä aika pitkäksi käy.

Tavoitan lavan vierestä **Alissa Hyötylän** (18v.), joka on Sammuneiden Lyhtyjien uusi kosketinsoittajavahvistus.

- Tälle keikalle en vielä tullut mukaan, vaan keskityn katselemiseen.

Hyötylä on opiskellut pianonsoittoa musiikkiopistossa sekä ollut musiikkiluokalla.

- Olen miettinyt musiikkia alakinkin, mutta ehkä tässä vaiheessa haluan pitää soittamisen enemmän harrastuksena. Opiskelen vielä lukiossa ja tärkeintä tällä hetkellä on koulunkäynti.

Parasta musiikin tekemisessä on Hyötylän mielestä yhdessä tekeminen, treenaaminen ja se, kun saadaan aikaan hieno lopputulos.

Hauskanpitoa

Enimmäkseen Sammuneet Lyhdyt esiintyy paikallisissa pubeissa tai merkkipäivillä, kuten synttäreillä. Mikä siinä soittamisessa sitten viehättää?

- Tähtäin on pitää hauskaa. Keikan jälkeen tulee niin hyvä olo. Ei se pelkkä reenaaminen ole kaikki kaikessa, vaikka hauskaa onkin, vaan pitää välillä päästä esittämään musiikkia live-

yleisölle. Ohjelmiston valinta ja keikat ovat parasta, Marko Tissari linjaa.

Heikki Kärkkäinen täsmentää, että onnistuneen keikan jälkeen tulee hyvä olo. Mutta vaikea uskoa, että näiltä miehiltä mitään muuta voisi syntyäkään kuin onnistunutta jälkeä, sen verran antaumuksella ollaan liikkeellä.

Janne Keinänen puolestaan sanoo, että musiikki tarjoaa irtioton arjesta, jossa kaikki muu vain unohtuu soiton ajaksi. Kun soittaa vain kolme sekuntia, mikään ei harmita enää yhtään.

Tissari kertoo, että nyt on soitettu pääasiassa Lappeenrannan lähimaastossa. Onko musiikin ja siviilielämän yhdistäminen hankalaa?

- Ei laisinkaan. Enimmäkseenhan keikkailemme tässä lähiympäristössä ja siten pääsemme kotiin nukkumaan. Mutta jos joku keksii pyytää Euroopan lavoille, niin kyllähän sitä voisi lähteä kiertueelle.

Sammuneet Lyhdyt treenaa vähintään kerran viikossa. Kun keikkaa pukkaa, sitä ennen harjoitellaan useammin. Sitten bändin jäsenet pyydetään lavalle, ja pitää antaa soitinten puhua.

On kesäyö liukuu pehmeästi ilmoille, mukana sopivassa suhteessa

”Jos joku keksii pyytää Euroopan lavoille, niin kyllähän sitä voisi lähteä.”

haikeutta ja elinvoimaa. ”Niityt usvaan verhoutuu, Taivaalla on täysikuu, On kesäyö.”

Särkyneen Enkelin versiossa pystyy erottamaan jotain punkahtavaa: tiukka komppi ja pieni särö räimeessä tekee vaikutuksen. Ja mieli suorastaan liikuttuu, kun ilmoille kajahtaa **Kolmannen Naisen** ikoninen *Hyvää ja kaunist*. Enemmän kuin unelma onnesta.

Vihoviimeisenä yleisö pääsee mukaan Hurriganes-klassikkoon *Get on*. Tästä ei meno enää parane, paitsi ehkä illalla: Sammuneet Lyhdyt jatkoivat Marian aukiolta vielä toiselle keikalle. Niin että miten se olikaan Marko: missä soitatte seuraavan keikan ja mistä niitä t-paitoja saa tilata? ■

Kaipaathko kuntoutusta?

MONIAMMATILLINEN YKSILÖKUNTOUTUS ON LOISTAVA MAHDOLLISUUS

Moniammatillinen yksilökuntoutus on Kelan kustantamaa ja voit hakea siihen ympäri vuoden.

MONIAMMATILLINEN YKSILÖKUNTOUTUS HÄRMÄSSÄ
 Voit hakea kuntoutukseen jos sairaus alentaa sinun työ- ja toimintakykäsi työssä ja vapaa-aikana. Keskitymme sairauksien vuoksi alentuneen työ- ja toimintakyvyn edistämiseen. Kuntoutus toteutetaan max 16 vrk, 2-3 jaksossa. Ohjelma suunnitellaan asian-tuntijoiden kanssa vastaamaan juuri Sinun kuntoutustarpeitasi.

LISÄTIETOJA: Riitta Puumala | puh. 050 371 4712
 riitta.puumala@harmankuntokeskus.fi

Rakennusliitto BYGGNADSFÖRBUNDET **HÄRMÄN KUNTOKESKUS**

KESÄDUUNIT ON SITTEN KOHTA TAKANA!
KUIKKAHAN SIIHEN LUKEMISEEN JA ISTUMISEEN TAAS TOTTUU...

LIKI OULUA, KARKEITA, HARJANNE, HIRVONEN, EIJONKEILE, HAITAATAVA, KOTKANARTO, KIVI, KOPONEN HJELM, RIKKOKA, SVEITSISSÄ, IRANIN RAHA, JOKI TAI AUTO, MAAPLÄNTTI, SAIVARTELEETAI-MILLE, MIES TAI MIETE FILMAUS, PUHU-MATTA-KAAN, KEHO NYÖDY-LINEN, OHJAA-MIEN RA-KOJA, ANGLD, HOLK-KI, YLI-MAKEA PELEJÄ, SOININ-VAARA-KAI-PAINEN, VAIKU-TELMA, MARJA LAHAT, SIEU-KASTA MUSAA, KIL-LOT-TOMIA, KIMP-FUJA, USA:N OSA, NURK-KAUK-SIA

		1	9	4	3	
	6					9
9			3			8
5		3	8			7
	2			5		
6		7	1			9
3			9			4
	7					8
		5	8	2	1	

5	6			1	3		
2		9		7			
			6	4			
	9	6	2				
				3	1	2	
4		1					
	7			5		1	
1	3					7	8

3						9	4
7			1	6			
			5				
	2						
	5	7		3	6		
					1		
			8				
		6	7				3
8	9						2

www.sanaris.fi / loadinto Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

www.ristikokoumin.fi

			25		11		8	21	17	5	24	14
	13	2	18	2	11	2		4			5	
		1		10			5	10	7	19	10	24
	19	24	7	3	2	5		7			3	
	21		20		18	2	20	10	12	24	5	
	9	4	10	11	21			6		5		16
	13		12		13	24	20	20	21	5	10	

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

sanaris.fi/Erkki Vuokila

1 2 3 4 3 18 3 2 12 12 24 24 20 9 25 2 4 3 21 11 21
24 24 5 2 7 13 16 2 1 3 6 16 18 18 16 17 20 8
24 15 24 20 20 24 19 11 24 5 14 10 16 9 23 22 2 5 10 3 8
21 13 22 21 10 20 10 18 3 6 6 3 23 3 23 4 21 10
19 21 4 13 10 2 12 20 10 14 16 21 21 19 18 21 9 9 10 13 13 21
20 21 20 24 12 12 21 24 12 21 18 21 15 10 3 10 1 21
1 10 10 5 3 2 24 19 10 5 11 10 10 16 6 20 25 16 1 2 5 21
3 10 3 21 5 22 2 17 3 5 21 9 18 10 3 21 21 10

Liittoinfoa festivaalihilteessä

Helteinen Työvään musiikkitapahtuma veti Valkeakoskelle 38 000 festivaalivierasta 25.–28. heinäkuuta. Mukana svengissä heilui myös Rakennusliitto.

Jukka Nissinen

Tamperelainen reggaebändi **Funky Kingston** solisteinaan **Pelle Miljoona** ja **Marjo Leinonen** oli Valkeakosken Työvään musiikkitapahtuman toinen esiintyjä festivaalien ensimmäisenä päivänä. Rakennusliiton sponsoroiman keikan ensimmäisen solistivuoron vetäneen Marjo Leinosen keikkasetti sisälsi sekä Leinosen omia että klassisia soul-kappaleita. Pelle Miljoonan biisikatalogista olisi löytynyt toisenkin keikan verran reggae-biisejä. Yleisö osasi Pelten kappaleet jo valmiiksi ulkoa.

Vuodesta 1972 lähtien järjestetyssä Työvään musiikkitapahtumassa oli paljon muutakin ohjelmaa musiikin lisäksi. Festivaalit tarjosivat muun muassa lastentapahtumia, kulttuuria, keskustelutilaisuuksia, urheilua, valokuvataidetta ja kirjallisuutta.

Rakennusliiton uutuudet esiteltiin tapahtumatorilla

Rakennusliiton Hämeen aluejärjestö esitteli liiton toimintaa perjantaina ja lauantaina Työvään musiikkitapahtuman tapahtumatorilla.

Rakennusliitto mainosti teltalla uusia palveluitaan, vakuutuskassaa ja työnvälitystä.

– Esitteitä jakaessani olen huomannut, että liiton jäsenet pitävät Rakennusalan vakuutuskassaa tarpeellisena. Rakentajat ovat tietenkin myös kiinnostuneita uudesta työnhakukanavasta, jäsenpalvelupäällikkö **Tuula Hyötynen** kertoi.

Vapaaehtoinen vakuutus paikkaa työterveydenhuollon ja hammashuollon puutteita. Rakennusalan vakuutuskassa aloittaa näillä näkymin toimintansa vuonna 2020. Työnhakupalvelu avautuu 9. syyskuuta.

Valkeakoskelainen laatoittaja **Anne Järvi** täytti ilmapalloja lähes liukuhih-

Pelle Miljoona oli onnistunut valinta Funky Kingstonin toiseksi solistiksi.

nalta festarikävijöiden lasten riemuksi.

– Moni ihmetteli, onko nämä oikeasti ilmaisia, kun jaoimme teltalla tuubihuiveja ja Kova juttu -rannekkeita.

Järvi oli tapahtumatorin teltalla jo toista kertaa. Kävijöitä riitti edelliskään malliin.

– Tämä on hyvä tapa hankkia näkyvyyttä Rakennusliitolle. Ihmiset jäävät teltalle juttelemaan ja kyselemään.

Hämeen aluejärjestö tarjosi jäsenilleen Työvään musiikkitapahtuman lippuja 20 euron alennuksella. Tampereen osasto 10 tarjosi 20 euron lisäalennuksen 50 ensimmäiselle ilmoittautuneelle osaston jäsenelle.

– Valkeakosken osasto 074 tuki lipunostajia 10 eurolla, osaston sihteerin **Pirjo Saikkonen** kertoi.

Valkeakoskella on aikaisempina vuosina varattu 50 alennuslippua, tänä vuonna rajoitus poistettiin, jotta kaikki halukkaat saisivat lippunsa. Saikkonen oli tyytyväinen talkooporukan aktiivisuuteen teltan päivystyksessä

– Vuoron vaihtuessa tultiin paikalle sovitusti. Kaikki sujui hyvin.

Talkoolaisia oli lähes 20 henkeä.

– Meillä oli loistava talkooporukka, Hyötynen kiittää vapaaehtoisia.

Tapahtumatorilla Rakennusliiton teltalla riitti vilskettä helteestä huolimatta. Oransseista Kova juttu -hikirannekkeista tuli iso hitti Työvään musiikkitapahtumassa.

Saikkonen jaksoi helteistä huolimatta seurata Työvään musiikkitapahtuman esiintyjä torstaista lähtien.

– Torstaina kävin katsomassa **Tuure Kilpeläistä** ja **Ismo Alankoa**.

Lauantaina esiintyneen **Pepe Will-**

bergin keikka oli Saikkosen mielestä loistava. Toinen lauantain ohjelmiston kohokohta oli Kiihkeät tuulet – naiset ja erotiikka -teemakonsertti, jonka solisteina kuultiin **Mari Rantasilaa**, **Eriniä**, **Mira Luotia** ja **Henrika Niemistä**. ■

Kulttuuri

Taitavaa kahvilla maalausta ja huumoria nörttimiehestä.

Joni Ahonen: **Kahvihetki**
Joni Ahonen: **YllätyShitti**

Jyri Vasamaa

TAITELIJA Joni Ahoselta on ilmestynyt yhtäaikaa kaksi sarjakuva-albumia. *Kahvihetki* on näistä lyhyempi ja taiteellisempi, *YllätyShitti* on vähän enemmän yleiseen sarjakuvatyyliin piirretty ja huumoripitoisempi sarjakuva.

Kahvihetki on toteutettu tussilla ja kahvilla maalaamalla. Kahvimaalauksia ei voi muuta kuin hämmästellä ja ihastella. Kahvihetki kertoo kahden keski-ikäisen naisen, Kristan ja Melindan lukukinkeristä. Kristan työnantaja on tyranni ja YT-neuvotteluja on taas tiedossa. Melinda on huolissaan, kun tytär on jo yhtä vanha kuin hän itse sitä tehdessä, ja työkin on vaan sitä samaa uraputkea. Onneksi pakoa arjesta tuo yhdessä luettu *Sinuhe Egyptiläinen* ja kahvi, joka johdattaa kohti eroottisia seikkailuja. Huumoria tähän sarjakuvaan tuo *Sinuhe Egyptiläisen* kansi, joka ilmehtien seuraa naisten puuhastelua. Muutamaa lisäsivua ja yllätystä jäin kaipaamaan tarinan loppuun. Kahvihetken tarina jää ehkä hieman kesken.

YllätyShitti koostuu puolestaan Ilta-Sanomissa julkaistuista strippisarjakuvista, joista vanhimmat ovat vuodelta 2017. *YllätyShitin* päähenkilö **Toni** on noin 20-vuotias opiskelijanörttimies. Opiskelut sujuvat erinomaisesti, mutta ystäviä ei oikein ole. Ainoa ystävä on hänen kissansa. Toni haluaisi itselleen tyttöystävän ja tästä lohkeakin tarinaan monta hauskaa pikkutarinaa. Sarjakuvan hauskimmat hetket tapahtuvat pikkuisen puolen välin jälkeen, kun Tonin vihervasemistolaiseksi viherpiipertäjäksi kutsuma **Ilona** yrittää pyytää avustusta maailmanpelastussäätiölle. Ensinnä Toni kieltäytyy, mutta sitten ihastuu Ilonaan. Siitä alkaa nolo kierre, joka

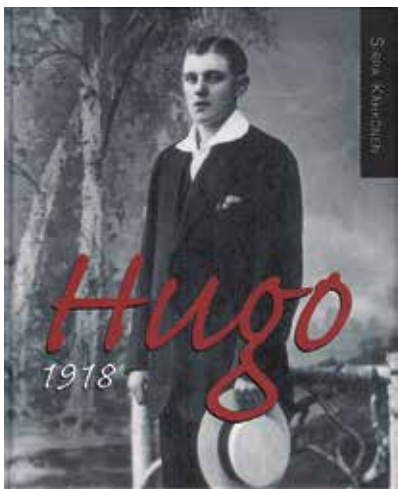
jatkaa albumin loppuun asti aiheuttaen monta naurunpyrskähdyttä. Unelmat ja tosielämän realiteetit törmäävät ikävin seurauksin.

Näitä sarjakuvia ei saa mistään muualta, kuin Jonilta itseltään, joten rohkeasti vaan tilaamaan osoitteesta: ahonen12@gmail.com. Sarjakuvien yhteishinta postikuluineen on 20 euroa. ■

KIITÄMME: *YllätyShitti* on oikein hauska ja rohkeakin, ja molemmat sarjakuvat on piirretty ammattitaidolla.

MOITIMME: Kustantajaa näille teoksille ei löytynyt, vaikka *YllätyShitti* on julkaistu Ilta-Sanomissa

Levoton nuoriso sisällissodan melskeissä

Sirpa Kähkönen: **Hugo 1918.**
Tammisaaren punavankimuistomerkin hoitoyhdistys

HUGO Engbomin kohtalosta kertovan teoksen alussa on lähes humoristinen pikkuilmoitus kadonneesta miesten sormuksesta. Ilmoitus oli julkaistu 23. tammikuuta vuonna 1918 tamperelai-

nessa Aamulehdessä. Sisällissota sytyi viikkoa myöhemmin. Hugo Engbom kuoli 8 kuukautta myöhemmin vankileirillä saamaansa toisintokuumeseen.

Kirjailija **Sirpa Kähköselä** tilattiin Tammisaaren keskitysleiristä kertova teos. Hän halusi kertoa Tammisaaren kuivatuslaitoksesta, kuten vankileiriä pilkallisesti kutsuttiin, jollain muulla tavalla kuin kertaamalla kuolintilastoja tai kuvaamalla piikkilanka-aidan takana ollutta helvettiä. Lopputuloksena oli mikrohistoriaa Engbomin suvun vaiheista sisällissodan melskeissä. Kirja perustuu pääasiassa Hugo Engbomin lähettämiin kirjeisiin, jotka löytyivät Kansan Arkistosta.

Kähkönen kuvaa Hugo Engbomia ensimmäisen maailmansodan aikakauden levottomaksi nuoreksi. Punakaartin Engbom ajautuu monesta syystä, tärkeimmät vaikuttimet olivat tuttavapiiri ja se, että punakaartista sai palkkaa ja ruokaa. Lahjakkaalle kirjoittajalle löytyikin punakaartissa sopivaa työtä.

Huhtikuussa 1918 punainen Tampere antautui ja Engbom joutui pahaan Raahen vankileirille. Se oli vankien kannalta yksi pahimmista paikoista, sillä leirin ruokahuolto oli lähes olematonta. Hugon veljet, **Emil** ja **Arvid Enne** pidätettiin myös samaan aikaan ja lähetettiin Raaheen.

Vankien muonitus oli lähes olematonta. Vankilarakennukseksi oli valittu porvari- ja kauppakoulu, joka oli palanut marraskuussa 1917. Siinä ei ollut kattoa eikä sitä lämmitetty, joten lähes kaikki vangit sairastuivat. Arvid Enne vapautui pian, mutta Hugo ja Emil siirrettiin Tammisaaren leiriin touko-kesäkuun vaihteessa.

Hugo Engbomia ei tiettävästi kuulusteltu keskitysleireillä, koska hän oli siihen liian sairas. Punakaartin kanslistina hän ei luultavasti edes kantanut asetta sisällissodan aikana. Engbomin terveydentila romahti ennen juhanusta.

Tammisaaren keskitysleiri oli kaootinen kuolemanleiri. Tammisaareen passitettiin 10 000 vankia, joista 3 000

kuoli. Hugo Engbom ei kuitenkaan kuollut Tammisaareen, vaan Marian sairaalassa Helsingissä syyskuun loppulla. Todennäköisesti Engbom karkasi leiriltä ruumiskärkyjen raatokaasaan piiloutumalla.

Sirpa Kähkösen teksti on lakonisen toteavaa. Hän antaa tapahtumien puhua puolestaan. Ne kertovat vihasta ja kostosta, jonka sisällissodan häviäjät saivat kokea vielä pitkään, aina 1940-luvulle asti. Engbomin suvun tarinalla on kuitenkin omalla tavallaan onnellinen loppu, sillä Hugon veljenpojasta Yrjö Entteestä tuli kansanedustaja 1950-luvulla.

Kirjan taitto ansaitsee erityiskiitokset. Vanhat valokuvat ja tekstileikkeet taustoittavat tapahtumia. Gunilla Hemmingin ruotsinnois juoksee samaa tahtia suomenkielisen tekstin kanssa viereisellä palstalla. ■

KIITÄMME: Mielenkiintoista kuvitusta.
MOITIMME: Sisällissodan typeryyttä.

Nannaa Museokortin omistajille

Syksy on synkkää ja ikävää aikaa. Rakentaja keräsi kiinnostavia näyttelyitä pitkin Suomea pimeiden päivien iloksi.

Tampereen Museokeskus Vapriikki: HAIR – Tampereen Pop-teatterin tarina 8.8.2019–5.1.2020.

Vuonna 1967 Yhdysvalloissa valmistunut HAIR-musikaali yhdisti rock-musiikin ja hippiliikkeen ihanteet rakkaudesta, suvaitsevaisuudesta ja väkivallattomuudesta. HAIR oli aikansa ilmiö, joka levisi nopeasti myös Suomeen. Harrastajapohjalta toiminut Tampereen Pop-teatteri teki HAIRista oman versionsa, jota esitettiin kahden vuoden aikana 250 kertaa.

nyt huimapäisten nuorten huvitukselta vakavasti otettavaksi ammattiurheiluksi.

Hangon rintamamuseo, Irma-bunkkeri: Hanko vieraissa käsissä 2010–2024

Museo tarjoaa yleiskatsauksen tapahtumista vuosien 1939–1941, jolloin Hangon kaupunki oli strategisesti tärkeä Suomelle. Näyttelyyn kuuluu valikoima valokuvia, tekstejä, esineitä ja karttoja. Esillä on myös dokumentti-elokuva Hangon evakuoinnista. Näyttelyssä esitellään myös Harparskogin linja, joka oli Suomen puolustuksen etulinja, ja jolla oli valtava merkitys Hangon rintaman sotatoimissa.

Arkkitehtuurimuseo, Helsinki: Alvar Aallon jalostettu maisema 26.9.2019–12.4.2020

Arkkitehtuurimuseon syksyn päänäyttely rakentaa yhteyden Alvar Aallon arkkitehtuurista sitä ympäröivään maisemaan. Näyttely esittelee Aaltoa inspiroineita maisemakäsityksiä ja avaa tapoja, joilla hän liitti maiseman osaksi arkkitehtuuria.

Lapin maakuntamuseo: Aapa – Pohjoisten soiden kiehtova elämä 10.4.2019–26.1.2020

Näyttelyä varten kuvattiin kesällä 2018 lyhytelokuva, jossa esitellään viiden erityyppisen lappilaisen suon maisemaa ja eliöstöä. Kävijät voivat nauttia myös Viiankiaavan avarasta maisemasta ja soiden äänimaailmasta. Näyttelyn tarkoitus on esitellä soiden luontoa ja kulttuurihistoriaa uusimman tieteellisen tutkimuskirjallisuuden ja museon kokoelmien pohjalta. Näyttely kertoo soiden elämästä ja luontaisesta vaihtelusta. ■

Lahden kaupunginmuseo, Hiihtomuseo: Tunteiden ilmalentoa 14.1.2019–31.12.2020

Tunteiden ilmalentoa -erikoisnäyttely esittelee suomalaista mäkihyppyhistoriaa 1920-luvulta 1990-luvulle. Erikoisnäyttely avaa näkymiä aina hyppyrimäeltä palkintokorokkeelle saakka. Vahvat mustavalkokuvat kertovat mäkihypyn tarinaa hilpeillä kuvateksteillä höystettynä. Vuosikymmenten aikana mäkihyppy on kehitty-

RATKAISUT

2 5 1 9 8 4 3 7 6	5 6 4 7 2 1 8 3 9	3 1 6 8 2 7 5 9 4
8 6 3 2 1 7 4 9 5	2 8 3 9 5 4 7 1 6	7 5 4 9 1 6 2 3 8
9 4 7 6 3 5 2 1 8	1 7 9 8 3 6 5 4 2	9 2 8 3 5 4 7 1 6
5 1 9 3 2 8 6 4 7	4 9 6 2 1 7 3 8 5	6 7 2 1 9 8 3 4 5
7 8 2 4 6 9 5 3 1	3 2 1 5 4 8 9 6 7	1 8 5 7 4 3 6 2 9
6 3 4 7 5 1 8 2 9	7 5 8 6 9 3 1 2 4	4 3 9 2 6 5 1 8 7
3 2 8 1 9 6 7 5 4	8 4 2 1 7 9 6 5 3	5 6 3 4 8 2 9 7 1
1 7 6 5 4 3 9 8 2	6 3 7 4 8 5 2 9 1	2 4 1 6 7 9 8 5 3
4 9 5 8 7 2 1 6 3	9 1 5 3 6 2 4 7 8	8 9 7 5 3 1 4 6 2

MASU						ARKALA
UJOUS						TAAS N
HERMO						TANKKI
OLAAT						ESTEET
SETTI						TOLSA
H	L					I
						Ä
ATALA						KNALLI
RIKOSLAKI				MURTA		SION
MAAT			VOLGA	AARI		KUMI
A VARTALO				RIKKIVIISAS		
SAATI			RATIT	AATOS		K T
N			AJAA	SAKSI		IMELÄ
OTTELU			VATTU	SILSA		O
SOUL			LAAVU	VAIMO		TAPA
MINI			MATAT	AINUT		ALPI
OSTA	J/V		AT	TUKUT		KOULUUN
TAUS			TEXAS	SOPET		ASUA

			J	V	ZAGREB		POTUR
			KOSOVO	U	R		ÖCZNI
			P	I	RICHIE		VFKBD
			HECTOR	C	T		YGSHL
			A	L	SOLIFER		AMÄEJ
			NUIVA	Ö	R	Y	
			K	F	KELLARI	H	D
			POTUT	S	TOFFEE	L	N
			E	E	ROCKY	O	P
			EDELLE	H	VERBI	Y	N
			A	K	MAILI	S	TÖÖTÄ
			L	A	LEFFA	E	FASADIT
			PIIRTO	E	HIRVI	I	Y
			T	I	TARMO	G	TRANSIT

TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHAN LISÄPÄIVÄOIKEUS JA VARHENNETTU VANHUUSELÄKE

Päivärahan enimmäiskesto

Ansiöpäivärahaa voidaan maksaa työhistorian pituudesta ja päivärahan saajan iästä riippuen enintään 300 päivältä tai 400 päivältä, iäkkäämmille jopa 500 päivältä.

Työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeudella tarkoitetaan päivärahoikeuden jatkumista iäkkäämmille päivärahan saajille vielä senkin jälkeen, kun ansioturvan enimmäisaika, 500 päivää on tullut täyteen. Usein kuulee puhuttavan eläkeputkesta tässä yhteydessä. Lisäpäiväoikeuden myöntämiseksi on täytettävä laissa mainitut kriteerit, jotka vaihtelevat hakijan syntymävuoden mukaan.

Lisäpäiväoikeuden myöntämisperusteet

Vuosina 1955-1956 syntyneiden päivärahan saajien pitää olla täyttänyt 60 vuotta ennen kuin ansiöpäivärahan enimmäisaika, 500 päivää täyttyy. Lisäksi hyväksi luettavaa työhistoriaa pitää löytyä vähintään 5 vuotta edellisen 20 vuoden aikana.

Vuonna 1957 tai sen jälkeen syntyneiden päivärahan saajien pitää olla

täyttänyt 61 vuotta ennen ansiöpäivärahan enimmäisajan täyttymistä. Työhistoriaedellytys tässäkin tapauksessa on, että 5 vuotta työhistoriaan luettavaa työtä pitää olla kertynyt edellisen 20 vuoden aikana.

Päivärahan hakeminen lisäpäiviltä tapahtuu samalla tavalla kuin sitä ennenkin. Lisäpäiviä ei tarvitse erikseen hakea, vaan kassa jatkaa päivärahan maksamista hakemusten perusteella, kun 500 päivää on tullut täyteen, jos hakijalla on oikeus lisäpäiviin.

Päivärahoikeus päättyy viimeistään sen kalenterikuukauden lopussa, jolloin päivärahan saaja täyttää 65 vuotta.

Kunnilla työllistämismisvelvollisuus

Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista säätelee kuntien työllistämismisvelvoitteesta (JTYPL 11 luku). Kuntien työllistämismisvelvoite koskee 57 vuotta täyttäneitä päivärahan saajia, joiden päivärahan enimmäisaika täyttyy ilman oikeutta työttömyyspäivärahan lisäpäiviin.

Työllistämismisvelvoitteen mukaan kunnan on järjestettävä työttömälle

työnhakijalle työllistymistä edistävää kuntoutusta, työvoimakoulutusta, työllistymistä edistävää palvelua tai palkkatuettua työtä. Työllistämismisvelvoitteen tarkoitus on työllistää päivärahan saaja niin pitkäksi aikaa, että hänen työssäoloehdonsa täyttyy ja uusi päivärahoikeus alkaa. Päivärahaa ei määritellä uudelleen työllistämismisvelvoitteena tehdystä työstä, ellei päivärahan perusteena oleva palkka ole aiempaa perustepalkkaa suurempi.

Työllistämismisvelvoitetta hoitaa työ- ja elinkeinotoimisto, joka vastaa asiaa koskeviin kysymyksiin.

Oikeus varhennettuun vanhuuseläkkeeseen

Työttömyyspäivärahan lisäpäivillä oleva päivärahan saaja voi halutessaan jäädä 62-vuotiaana varhennetulle vanhuuseläkkeelle, josta ei tehdä ns. varhennusvähennystä. Eläkettä pitää hakea omasta eläkevakuutusyhtiöstä tai Kelasta eläkkeen alkamista edeltävän kuun aikana eikä eläkettä myönnetä takautuvasti.

Eläkevakuutusyhtiö tai Kela tarvitsee ns. lisäpäivätodistuksen eläkeha-

kemuksen käsittelyä varten. Lisäpäivätodistuksen kirjoittaa työttömyyskassa päivärahan hakijan pyynnöstä.

Todistus voidaan kirjoittaa siinä vaiheessa, kun

- hakija on täyttänyt 62 vuotta,
- hän on saanut työttömyyspäivärahaa yli 500 päivältä ja
- kassa on maksanut hänelle päivärahaa eläkkeen alkamista edeltävän kuukauden ajalta (yksikin maksettu päivä riittää, mutta päivärahaa on haettava aina koko viikolta sunnuntaihin saakka).

Esimerkki: Jos lisäpäivillä oleva päivärahan saaja täyttää 62 vuotta syyskuussa ja hän aikoo jäädä eläkkeelle lokakuun alusta lukien, pitää eläkehakemus laittaa vireille syyskuussa ja päivärahaa pitää olla maksettu vähintään ensimmäiseltä viikolta syyskuun ajalta, jotta kassa voi kirjoittaa lisäpäivätodistuksen.

Eläkkeen hakemista ja määrää koskeviin tiedusteluihin vastaa hakijan oma eläkevakuutusyhtiö tai Kela. ■

RÄTT TILL TILLÄGGSDAGAR TILL ARBETSLÖSHETSDAGPENNINGEN OCH FÖRTIDA ÅLDERSPENSION

Maximilängd för dagpenning

Inkomst dagpenning kan beroende på hur lång arbetshistoria den sökande har och hur gammal hen är betalas i högst 300 eller 400 dagar, för de äldsta i 500 dagar.

Med rätt till tilläggsdagar till arbetslöshetsdagpenningen avses att rätten till inkomstdagpenning fortsätter för de äldsta dagpenningmottagarna också efter att maximitiden för inkomststöd, 500 dagar, har fyllts. Det brukar ofta talas om pensions-sluss i detta sammanhang. För att få tilläggsdagar måste den sökande uppfylla de kriterier som nämns i lagen och som varierar beroende på vilket år den sökande är född.

Grunderna för att bevilja rätt till tilläggsdagar

Dagpenningmottagare som är födda 1955–1956 ska ha fyllt 60 år innan maximitiden för inkomstdagpenning, 500 dagar, uppfyllts. Dessutom ska den sökande ha en god arbetshistoria under minst 5 av de senaste 20 åren.

Dagpenningmottagare som är födda 1957 eller senare ska ha fyllt 61 år innan maximitiden för inkomstdagpenning har uppfyllts. Också här är kriteriet för arbetshistoria 5 år under de senaste 20 åren.

Du ansöker om dagpenning för tilläggsdagar på samma sätt som tidigare. Du behöver inte separat ansöka om tilläggsdagar, utan kassan fortsätter att betala dagpenning utgående från ansökan, när de 500 dagarna har uppfyllts, om du har rätt till tilläggsdagar.

Rätten till dagpenning upphör senast i slutet av den kalendermånad då dagpenningmottagaren fyller 65 år.

Kommunerna har sysselsättningskyldighet

Lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice har bestämmelser om kommunernas sysselsättningskyldighet (kapitel 11). Kommunernas sysselsättningskyldighet gäller 57 år fyllda dagpenningmottagare, vilkas maximibetalningstid för dagpenning har uppfyllts utan rätt till tilläggsdagar.

Enligt sysselsättningskyldigheten ska kommunen ordna sysselsättnings-

främjande rehabilitering, arbetskrafts- utbildning, sysselsättningsfrämjande tjänst eller lönestött arbete för arbetslösa arbetssökande. Avsikten med sysselsättningskyldigheten är att sysselsätta dagpenningmottagarna för så lång tid att hens arbetsvillkor uppfylls och ny rätt till dagpenning börjar. Dagpenningen definieras inte på nytt för det arbete som utförs som sysselsättningskyldighet, om inte den lön som utgör grunden för dagpenningen är större än den lön som tidigare utgjorde grunden.

Det är arbets- och näringsbyrån som handhar sysselsättningskyldigheten och den svarar på frågor om den.

Rätt till förtida ålderspension

En dagpenningmottagare som får tilläggsdagar till arbetslöshetsdagpenningen kan om hen så vill ta ut förtida ålderspension då hen fyllt 62 år. I detta fall minskar inte den kommande pensionen. Du ska ansöka om pension av ditt eget pensionsbolag eller FPA under månaden innan pensionen börjar. Pensionen beviljas inte retroaktivt.

Pensionsförsäkringsbolaget eller FPA behöver ett s.k. intyg över tilläggsdagar för att behandla pensionsansökan. Arbetslöshetskassan skriver ut intyget om den sökande ber om det.

Intyget kan skrivas i det skede, då

- då den sökande är fyllt 62 år
- hen har fått arbetslöshetsdagpenning över 500 dagar och
- kassan har betalat hen dagpenning för månaden innan pensionen börjar (det räcker med en betald dag, men du måste alltid ansöka om dagpenning för en hel vecka fram till söndag)

Exempel: Om en dagpenningmottagare som får tilläggsdagar har fyllt 62 år i september och hen tänker gå i pension från början av oktober, bör pensionsansökan göras under september och hen bör ha fått dagpenning för åtminstone den första veckan i september, för att kassan ska kunna skriva ut intyget över tilläggsdagar.

Den sökandes egna pensionsförsäkringsbolag eller FPA svarar på frågor om hur man ansöker om pension och hur stor den blir. ■

**Up Partnersin
Taitava työnhakija -verkkokurssi
Rakennusliiton jäsenille**

- Kurssin voi suorittaa ajasta ja paikasta riippumatta netin kautta.
- Verkkokurssille pääsee kirjautumaan Rakennusliiton nettisivujen kautta tai www.urapalvelut.fi/rakennusliitto/
- Kurssin suorittaminen takaa aktiivisuusehdon täyttymisen 65 päivän seurantajakson ajalta.
- Verkkokurssi on koko ajan jäsenten käytössä, koska aktiivisuuden tarkastelujaksot alkavat eri aikoina.

Syksy 2019 on tarjolla uusia kurssikokonaisuuksia. Kurseista saa osallistumistodistuksen, joka toimitetaan Rakennuskassaan.

RAKENNUSMITTAUKSEN OPINNOT 28.10.19 – 22.5.20

Onko sinulla jo kokemusta rakennusalalta ja haluat oppia lisää? Rakennusmittauksen opinnot ovat silloin sinua varten!

KOULUTUKSEN HINTA:
715 €

LISÄTIETOJA:
Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET 23.9. MENNESSÄ:
www.kio.fi/ammattillinen_koulutus

KILJAVAN OPISTO
Kotorannantie 49, 05250 Kiljava (Nurmijärvi)
p 09 276251/vaihde www.kio.fi

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30
1.6.–31.8. ma–pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työnantajatililykset 020 774 3344
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma–pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma–to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Poikkeavat aukioloajat löytyvät Rakennusliiton kotisivuilta. Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkko-maksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna: avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna: ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30
1.6.–31.8. ma 8.30–16.30 ti–pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
Siltasaarekatu 4
00530 Helsinki

Lahden toimisto
Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Joensuun toimisto
Torikatu 30
80100 Joensuu

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO
Yrjönkatu 30
40100 Jyväskylä
**Toimisto suljettuna tois-
taiseksi remontin vuoksi**

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18
45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto
Kihlmaninraitti 1 D
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B
13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO
Uudenmaankatu 6 a
20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
Pohjolankatu 28 A
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
Maakuntakatu 15
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinät Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____
____/____/20____ - ____/____/20____

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPIKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÅENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Tapahumat

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

TAPAHTUMAT

Turun alue

Kulttuuriapuraha. Turun rakennusalojen työntekijäsäätiö s.r myöntää kulttuuriapurahoja Turun alueen rakentajille. Vapaamuotoiset hakemukset viimeistään la 31.8. osoitteeseen: eira.roiha@gmail.com. Hakemukseen merkintä "kulttuuriapuraha".

Os. 002, Helsingin maalarit

Veteraanijaosto eli Mutlarikerho kokoontuu taas kesälomien jälkeen. Syyskauden ensimmäinen kokous ke 11.9. klo 13, Viides linja 3, Helsinki. Tervetuloa!

Os. 026, Hämeenlinnan maalarit

Kesäpäivä la 17.8. klo 15 Inkalan kartanon Karhunpesässä. Tarjolla ruokaa, saunomista ja pihapelejä. **Osasto täyttää 120 vuotta.** Juhlitamme la 16.11. klo 17 Verkatehtaalla syöden ja katsomalla Jarkko Tamminen -showta. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään la 31.8. tekstiviestillä p. 044 313 1305. Ilmoita samalla tuleeko myös avec mukaan. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 11.9. klo 19, Vapaudentie 32-34 B, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Mato-onkikilpailut la 24.8. klo 11-13 Linnan rannassa. Omat sarjat miehille, naisille ja lapsille. Osasto tarjoaa virvokkeet. Tervetuloa!
Syysristeily la 28.9., Silja Europa, Helsinki-Tallinna-Helsinki. Vielä vapaita paikkoja! Omavastuun 30 €/hlö. Ilmoittautumiset ja maksu viimeistään pe 30.8., Timo Nikkanen p. 040 507 5568. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Vuoden 2020 kevätretki tehdään Krakovaan 2.-5.4., neljä päivää ja kolme yötä. Matkan hinta 550 €/hlö, jäsenet puoleen hintaan. Sisältää kolme opastettua kohdetta suomenkielisen oppaan johdolla: kaupunkikierrros, suolakavos sekä Auschwitz-Birkenaun keskitysleirimuseo. Ilmoittautumiset ja ennakkovarausmaksu 150 €/hlö viimeistään pe 15.11., Matti Tiainen p. 040 705 8809, matti.tiainen2@luukku.com. Hallitus

Os. 154, Loviisa

Syysristeily 4.-6.10. Tukholmaan. Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset viimeistään to 22.8. Kaj Vilja p. 040 581 7509. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 159, Savonlinna

Pikkujouluristeily 2.-3.11. Viroon, Silja Europa. Lähtö lauantaina aamupäivällä ja palaaminen sunnuntaina iltasella. Linja-auto mukana koko reissun, mikä mahdollistaa shoppailuvierin maissa sunnuntaiaamuna. Risteily osaston jäsenille maksuton, muille 98 €/hlö. Johon kuuluu: majoitus Aluokan hyteissä, iltaruoka sekä aamiainen. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 20.9., Jarkko Matikainen p. +358 445 972 337 tai Tapio Silvennoinen p. +358 504 116 266. Hallitus

Os. 190, Lohja

Perinteiset kesäkisat la 31.8. klo 15, Hiidensalmi, Lohja. Tarjolla pientä purtavaa, virvokkeita ja sauna (omat pyyhkeet). Tervetuloa kaikki osaston jäsenet perheineen kisailemaan! Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Syyskauden avajaiset tikkakisoineen ti 27.8. klo.18, Ladunmaja, Ronsuntai-

paleentie 279, Jyväskylä. Sauna lämpimänä. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 9.9. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 479, Rantasalmi

Myöhästynyt kevätkokous la 31.8. klo 12 osaston majalla. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja-eristäjät

Onkikilpailut la 17.8. klo 9. Kokoon-tuminen Alajärven kodalla. Makkara-tarjoilu. Hallitus

Os. 507, Kaavi

Rantakala la 24.8. klo 14, Vilho ja Anja Räsänen mökillä, Rasimäki, Mökkönen. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja eristäjät

Rantaongintakilpailut la 31.8 klo 9-13 Pessankosken sillalla, Voikkaa. Tervetuloa!
Hallitus

ONNEA

70 vuotta

Jääskeläinen Matti Olavi 22.7., Kajaani. Os. 008, Kainuu

60 vuotta

Ketomäki Vesa Väinö 12.6., Kerava. Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

KUOLLEITA

Eväkoski Esa Lauri Juhani

Osastomme pitkäaikainen jäsen Esa Lauri Juhani Eväkoski kuoli 28.6.2019. Hän oli syntynyt 31.3.1953 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.11.1973. Muista kunnioittaen Os. 057, Kotka

Kannonmaa Lauri

Osastomme pitkäaikainen jäsen Lauri Kannonmaa kuoli 1.7.2019. Hän oli

syntynyt 22.8.1947 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.3.1977. Muistoa kunnioittaen Os. 195, Turenki

Karjalainen Sylvi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Sylvi Karjalainen kuoli 2.7.2019. Hän oli syntynyt 8.8.1932 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1962. Muistoa kunnioittaen Os. 027, Joensuu

Paaso-Rantala Jouko Juhani

Osastomme jäsen Jouko Juhani Paaso-Rantala kuoli 21.6.2019. Hän oli syntynyt 24.4.1967 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 14.1.1986. Muistoa kunnioittaen Os. 059, Oulu

Rauta Erkki

Osastomme pitkäaikainen jäsen Erkki Rauta kuoli 24.4.2019. Hän oli syntynyt 3.9.1937 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.3.1960. Muistoa kunnioittaen Os. 222, Raaha

Rautio Antti Matias

Osastomme pitkäaikainen jäsen Antti Matias Rautio kuoli 23.7.2019. Hän oli syntynyt 16.4.1938 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1973. Muistoa kunnioittaen Os. 185, Toholampi

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä
<http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSA OLEVAT SAARTOPÄÄTÖKSET 10.6.2019:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- BCA Group Oy
- Betamer Eesti Oü
- Bluescreen Oü
- Budtek Sp. o.o.
- Carinaland Oü

Tapahtumat

- Concord Group Oü
- CNS Services Oy
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- DPNB Group Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- EE Ranakam Oy
- Efira Invest Oü
- Egerton Oy
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Erante Project Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- FR-Yhtiöt Oy
- Garantmeister Oü
- Goldspirit Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talex & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kobolt 9 Oy
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Lvi asentajat TK Oy
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Megabuilding Oy
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MTA Rakennus Oy
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Nordic Manager Oü
- NRT Rakennus Ryhmä Oü
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Porin NRT Oy
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Reval Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Rislem Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Sloor Oü
- Slovač r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü

- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Täpsi Team Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Winslan Oü

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA!

Kun jätät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätyksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaajäsenyyteen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai
Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

TAPAHTUMIA

KILPAILUKUTSU RAKENTAJAHAUKUT 2019

Aika: 05.10.

Paikka: Kajoon kylätalo, Kajoontie 8, 83900 Juuka

Osanottajat:

Rakennusliiton jäsenen omistama tai osanomistama hirvikoirarotuihin lukeutuva koira. Koiranohjaajan tulee olla Rakennusliiton jäsen. Osanotto on rajattu 14 koiraan. Koirat valitaan valtakunnallisen lohkojaon mukaisesti kolme koiraan kustakin lohkoista ja lisäksi lohkojaon ulkopuolelta vuoden 2018 voittaja sekä järjestäjien kilpailemaan asettama koira.

Valintakriteerit:

Valintakriteerinä käytetään ensisijaisesti koekaudelta 2018 saavutettuja HIRV-kokeen tuloksia. Tuloksista huomioidaan enintään kahden parhaan tuloksen keskiarvo.

Ilmoittautuminen:

Koiranomistaja ilmoittaa koiransa tiedot tuloksineen oman lohkon valitsijamiehelle viimeistään 23.9. mennessä.

Valitsijamiehet:

Pohjoinen: Juha Tuutijärvi, Lumilinnantie 19 A 1, 90630 Oulu, p. 045 125 7453

Länsi: Mikko Pentinmäki, Riistavallintie 274, 60800 Ilmajoki, p. 040 547 0165

Itä: Mikko Pehkonen, Kuusivaarantie 251, 83880 Kajoo, p. 040 013 8407

Etelä: Kalle Immonen, Horsmakuja 2 A 19, 01300 Vantaa, p. 040 847 5740

Yliuomari:

Kilpailujen yliuomari on Mika Juntunen.

Tiedustelut:

Mikko Pehkonen, p. 040 013 8407.

Tarkemmat tiedot tapahtumasta syyskuun lehdessä.

Palkinnot ja kiertopalkinnot:

Vuoden 2018 kiertopalkintojen voittajia pyydetään palauttamaan kiertopalkinnot keskiviikkoon 2.10. mennessä osoitteella:
Rakennusliiton Joensuun toimisto, Torikatu 30, 80100 Joensuu.

Järjestäjät:

Rakennusliitto ry sekä Halolanpään ja Larinsaaren Erä ry

TAPAHTUMIA

**LAPIN RAKENTAJIEN RUSKAPÄIVÄT, SALLA
Lapin alue**

Aika: 28.–29.9.
Paikka: Sallatunturin tuvat, Hangasjärventie, Salla

Tiedustelut ja ilmoittautumiset omaan osastoon viimeistään pe 30.8.:
Os. 025, Kemi-Tornion maanrakentajat, pj. Kimmo Pätäri p. 040 585 1882, kimmo.patari@havator.com
Os. 128, Kemijärvi (yleisosasto), siht. Erkki Hietanen p. 040 596 6072, hietaeera@gmail.com
Os. 131, Rovaniemi (yleisosasto), pj. Harri Anttila p. 040 509 4328, lapin.amatoori@wippies.fi
Os. 200, Tunturi-Lappi (yleisosasto), siht. Eugen Parviainen p. 040 550 9282, eugen_parviainen@hotmail.com
Os. 209, Tornio (yleisosasto), pj. Antti Uusimaa p. 040 567 9203, anttiuusimaa@gmail.com
Os. 210, Meri-Lappi (yleisosasto), pj. Petri Vilen p. 044 293 1102, p.vilen@icloud.com
Os. 272, Salla (yleisosasto), pj. Ville Viitala p. 040 842 7585, viitala.villetj@gmail.com
Os. 354, Sodankylä (yleisosasto), pj. Jouko Tuovinen p. 040 013 0483, jouko.tuovinen@hotmail.com
Os. 406, Rovaniemi (putki- ja ilmastointi) pj. Jaakko Varrio p. 040 181 3824, jaska.varrio@gmail.com

Tervetuloa!
Lapin aluejärjestö

LOMIA

RANTAKUNNAS – RAKENTAJIEN LOMAKEIDAS

Rantakunnas sijaitsee Pohjanlahden rannalla Uudenkaupungin Pyhämaan kylässä osoitteessa Kankrontie 140, Pyhämaa. Alue 12,5 hehtaaria ja rajoittuu Isojärveen. Rantaviivaa on yhteensä 600 m. Alueella on 8 mökkiä (4 vuodetta, jääkaappi, keittolevy ja kahvinkeitin), 2 saunaa, takahuone, keitto- ja grillikatos sekä 2 wc:tä. Telтта- ja asuntovaunupaikkoja. Ympäristössä hyvät marja- ja sienimetsät, veneitä ja kalastusmahdollisuus. Varattava mukaan omat liinavaatteet tai makuupussit.

1.6.–1.9. välisenä aikana Rantakunnas on avoimena ympäri vuorokauden, kun taas touko-, syys- ja lokakuussa vain perjantaista sunnuntaihin.

Rantakunnaksen hinnasto:

Mökki, jäsenosasto	17 €/vrk	80 €/viikko
Mökki, liiton jäsen	20 €/vrk	100 €/viikko
Takkahuone, jäsenosasto	35 €/vrk	27 €/vrk (vähintään 5 vrk)
Takkahuone, muu liiton osasto	45 €/vrk	37 €/vrk (vähintään 5 vrk)
Asuntovaunu ilman sähköä	9 €/vrk	
Asuntovaunu sähköllä	11 €/vrk	
Saunatunti 2 aikuista + lapset	4 €, ylimeneviltä lisähinta 1 €/hlö	
Asuntovaunu, kesä	230 €	
Asuntovaunu, sähkö kwh	0,18 €	
Vene, päivä	4 €	
Telтта, vuorokausi	5 €	

Tiedustelut ja varaukset p. (02) 873 197 tai 040 547 6879.

HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN LOMAT 2019

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat lähettävät kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohde lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkau-svoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteis-en ohjelman. Omavastuu 100 €/5vrk/hlö.

Hyvänmielenloma 11.–16.11.2019 **Hakuaika 16.7.–16.9.2019**

sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/36528>

Hakulomake paperisena:
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakulomakkeen www.hyvinvointilomat.fi tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Rakennuskassa

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

**Palveluaikamme on toistaiseksi
ma–pe klo 9.00–15.00**

Poikkeavat aukioloajat löytyvät Rakennuskassan kotisivuilta.

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapu-helimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiöpäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvitta-vat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

Rakentajan eväät

Loistosafkaa ja makeita herkkuja Järvenpäässä

Kukapa uskoisi, että hinta-laatusuhteeltaan tämän kesän toistaiseksi paras lounas löytyy kakkuja valmistavasta paikasta? Järvenpään Terholassa sijaitseva Kakkutalo Gilan osoitti heinäkuussa hallitsevansa suvereenisti myös työmiesten muonittamisen.

Korviini oli kantautunut lounaskehuja Pakilan ja Kivenlahden Teboileista, Kellokosken Pullokiskasta, Lounasparkista Vantaalla, Lounasravintola Liahista Järvenpäässä, Ratsastuskeskus Ainin yhteydessä toimivasta Kahvila Vennystä sekä Lounasravintola Portista Keravalla. Koska meillä oli seuralaiseni kanssa asiaa Järvenpäähen muutenkin, päädyimme ”Jäken” kehuista paikoista Kakkutalo Gilaniin.

Ehta klassikko on makuelämys

Vuonna 1984 perustettu, Wiener Paakari Oy -nimellä aiemmin tunnettu Kakkutalo Gilan uudisti konseptinsa neljä vuotta sitten, kun toimitusjohtajaksi tuli perustajapariskunnan poika **Mika Gilan**.

–Tämä on perheyrittäjä, ja olen jo kolmatta sukupolvea täällä, kertoo kassalla palveleva Mikan tytär. Nälkäinen seuralaiseni valitsee sipulipihvin –

klassikkoannoksen, joka lukeutuu rakennusmiesten suosikkeihin vuosikymmenestä toiseen. Yhdeksän euron pihviannos vakuuttaa niin kokonsa, makunsa kuin ulkonäkönsä puolesta. Sipulit ovat ihanan makeita ja juuri sopivan pehmeitä. Muusi on erinomaista ja aidon makuista. Myös ruskea kastike on täynnä makua, olematta yhtään raskas. Ja itse liha, se sulaa suussa. Kun annos on vielä aseteltu lautaselle nättisti, suupielet kääntyvät väijäämättä hymyyn.

Tulevaa ajatellen on hyvä tietää, että Kakkutalo Gilan lupaa ”isompaan nälkään isomman annoksen samaan hintaan.” Tähän kannattaa tulla ateriaomaan jonkun tosinälässä kärvistelevän kanssa.

Jokaiselle jotakin

Lounaspäivänämme tarjolla olisi myös hedelmäistä kanapataa (9,50) ja häränpihviä (13 €), mutta helteellä kehoni ei pysty lihaan. Ruokailemme terassilla, vaikka asteita on kolmisenkymmentä.

Hyvin keveään kermapohjaiseen liemeen valmistettu lohikeitto (8 euroa) onkin täydellinen annos kuumaan kesäpäivään. Keiton makuprofiili on lempeä ja suolaus ilahduttavan maltillinen. Porkkanaa ja muita juureksia on niin runsaasti, että keitossa riittää syötävää. Kun jälkikäteen ajattelen asiaa, suola oli siroteltu niin maltilla, että sen määrää olisi voinut jopa hieman lisätä.

Jos siis nälkä ei kurni armottomasti, keittolounas – jota tätä nykyä tarjoillaan lauantaitsinkin – on oiva vaihtoehto. Keittolunssiinkin kuuluu kakkubuffet.

Keveämpään nälkään tarjolla on myös salaatti-ateria, ja lapsille on omat viiden euron annoksensa. Ei ihme, että bongaamme työmiesten seasta muitakin ruokailijoita. Gilan on kuulemma suosittu lou-

naspaikka lähiseudun yritysten työntekijöiden keskuudessa.

Viihtyisä miljö

Kakkutalo Gilanissa ulkonäköön panostetaan muuallakin kuin lautasella. Talon ulkoseinään on maalattu iloisenvärisiä kakkukuvia, ja porstua on tapetoitu leivos- ja jäätelötapetilla, jonka voisi äkkiseltään mieltään lastenkammariin. Mutta tänne se istuu kuin nenä päähän. Vaikka moni tulee Gilaniin taltuttamaan nälkää, vierailusta jää kiva fiilis, kun tilaan on panostettu myös visuaalisesti.

Entäpä itse kakut? Lounaalla saa kuivakakkujen ja keksien ohella kahta eri täytekakkua, joista limejuustokakku räjäyttää potin. Täydellisen kuohkean rakenne – ja mikä maku! Jahka toisten silmä välttää, on pakko nuolaista lautanen putipuhtaaksi.

Muuhunkin kuin lounastarpeeseen

Nimensä mukaisesti kakkutalosta haetaan leivonnaisia, munkkeja ja kakkuja, niin makeita kuin suolaisiakin. Tiskin esillepano on houkutteleva, ja muhkean kokoiset leivokset tekevät kauppansa. Moni tuntuu ostavan mukaan, mutta herkkuja mahtuu nauttimaan myös paikan päällä, sillä asiakaspaikkoja on kuutisenkymmentä sekä kesäisin avoimena oleva terassi.

Kakkutalo Gilan tarjoaa myös aamupalaa klo 6:30 alkaen. Alle kuuden euron hintaan lähtee aimo setti, ja munakkaan saa lisätilauksesta. Täytyypä muistaa tämä, kun seuraavan kerran olen varhain liikkeellä Helsinki-Lahti-akselilla. ■

www.kakkutalogilan.fi

Sanna Pöyry

Ylistetty olkoon aktiivimalli!

NO EI VAINESKAAN, ennen oli kaikki paremmin. Ennen ei kukaan kysellyt, miksi vedin lonkkaa kotona. Edes kortistosta ei soitettu. Silloin joutui ja sai olla aktiivinen ihan itse, ilman että kukaan huohotti niskaan. Kyllästytyäni nuorena maalarina joutenoloon lomautuspätkän aikana, kaappasin puhelinluettelon käteen ja aloin soitella läpi paikallisia rakennusfirmoja. Muutaman ei-oon jälkeen tärppäsi, ja viihdyin (ja välillä olin viihtymättä) kyseisessä puljussa vuosikausia. Nykyään ei ole enää puhelinluetteloita joita hypistellä, mutta onneksi netistä tai viimeistään numeropalveluun soittamalla löytyvät yhteystiedot minne vain. Homma toimii siis lähestulkoon samalla konseptilla, vaikkei tarvitsekaan enää pyöritellä numeroita kädet hikisnä lankapuhelimen valintalevyyn.

Jotkut hurjat väittävät, että rakennusalan hommiin voi päästä kiinni jopa työmaalta kyselemällä, aivan kuten ennen vanhaan. Jos siis pääsee työmaan portista sisälle, ei kannattane ottaa lakkia kouraan kohteliaisuuttaan, vaan pikemminkin laittaa kypärä päähän. Toki työhönoton kulttuuri on rakennuksillakin muuttunut: yhä useampi yritys kierrättää työvoimansa vuokrafirmojen kautta. Mene ja tiedä sitten, että haluatko mieluummin olla kirjoilla porkkanapuulaa-kissa vai kihvelikompaniassa, kun et kuitenkaan ole varma kenelle oikeastaan hommia teet ja millä ehdoilla.

Ja kun ihminen sekoaa yhtä pahasti kuin allekirjoittanut ja päättää lähteä kokeilemaan siipiään toisella alalla, työnhaun meininki onkin jo aivan toisenlainen. ”Kyllä ammattitaitoiselle aina hommia löytyy” ei pädekään enää, kun astutaan tutun ja turvallisen hiekkalaatikon ulkopuolelle leikkimään. Itsevarmuus hupenee sitä mukaa, kun lukee rekryilmoituksia, joissa vaaditaan kaikkia niitä asioita, joita itsellä ei

juuri sillä hetkellä satu olemaan. Yhtäkkiä omasta ansioluettelosta ei näytäkään olevan mitään hyödyllistä, vaan potentiaaliset työnantajat kurtistelevat kulumiaan tavatessaan hakemusta, jonka liitteeksi on lykätty kymmenen vuoden edestä kokemusta rakennusalalta sekä ay-toiminnasta. Näytöksi pätevyydestä ei enää riitäkään oma ilmoitus, vaan pitäisi osata markkinoida ja sokerikuorruttaa oma erityisyytensä niin, että se vakuuttaa kaikki muutkin. Ja asupa jossain susirajalla tai niin pohjoisessa, että villasukkia saa pitää jalassa vuoden ympäri! Vaikka hakisit työpaikkaa naapurista, on välimatka niin pitkä, että haastattelu on pakko tehdä Skypen kautta tai peräti pelkän puhelimen välityksellä – jos siis koskaan edes pääset haastatteluun. Useimmiten hakemuksen jättämistä seuraa nimittäin kiusallinen radiohiljaisuus, kunnes sen rikkoo sähköpostiin kilahtava perinteinen kiitos, mutta ei kiitos -viesti.

Epävarmuus omasta osaamisesta kasvaa, kun saa tarpeeksi monta kieltävää vastausta. Välillä kokemusta tai koulutusta ei ole tarpeeksi, välillä sitä taas on liikaa ja väärältä alalta. Toisinaan olet liian nuori, toisinaan liian vanha ja sitten täsmälleen sen ikäinen, että saatat pamahtaa siunattuun tilaan hetkenä minä hyvänsä ja muuttua työnantajalle tuottamattomaksi yksiköksi. Olepa siinä sitten niin aktiivinen, että se huomataan työkkärissä asti!

Mikäli **Antti Rinteen** puheita on uskominen, tämä hullutus loppuu ainakin osittain tulevaisuudessa ja muuttuu muotoaan sellaiseksi, ettei työttömien tarvitse enää sekä potea huonoa itsetuntoa että kiristellä hampaitaan etuuksien leikkaamisen vuoksi. Vähemmästäkin aktiivisuudesta voi mieli murtua, jos sopivaa tai sopimatontaakaan työtä ei ole tarjolla. ■

Mette Nissinen
Yli- ja alikoulutettu
työläinen

Syksyn ensimmäiset kurssit

- **LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKURSSI**
9.-11.9. JA 30.9.-1.10. JYVÄSKYLÄ
HAKU PÄÄTTYY 19.8.
- **LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKURSSI**
23.-25.9. JA 21.-23.10. VANTAA
HAKU PÄÄTTYY 30.8.
- **TOIMIVA AMMATTIOSASTO**
28.-29.9. TAMPERE
HAKU PÄÄTTYY 6.9.

Hakemukset

rakennusliitto.fi/koulutus

Lisätietoja

koulutus@rakennusliitto.fi

0207743076

rakennusliitto.fi/koulutus